

Sprawozdanie

Związku

Młodzieży Polskiej Męskiej

w Płocku

za rok

1929

P Ł O C K

1930

NAKŁADEM ZWIĄZKU MŁODZIEŻY POLSKIEJ MĘSKIEJ W PŁOCKU

Sprawozdanie

Związku

Młodzieży Polskiej Męskiej

w Płocku

za rok

1929

Kolekcja
Emila Kornasia

P Ł O C K

1930

NAKLADEM ZWIĄZKU MŁODZIEŻY POLSKIEJ MĘSKIEJ W PŁOCKU

CM KEK

317568

Wpisano do Księgi Akcesji

Akc. D1 nr 24 /2012/ 04

I. Uwagi wstępne.

Związek Młodzieży Polskiej Męskiej w Płocku istnieje jako samodzielna instytucja od roku 1928, a więc dopiero dwa lata. Okres ten możnaby nazwać zakładaniem fundamentów pod dalszą rozbudowę pracy społeczno-organizacyjnej nad młodzieżą pozaszkolną. Jeśli uwzględnimy warunki ekonomiczne, społeczne, stan kulturalny ludności, sieć komunikacyjną diecezji, wszystko jako warunki niesprzyjające pracy społecznej, zauważymy, że tempo rozwoju organizacji jest intensywne, a rezultaty wielkie. Rozbudowa organizacji w dalszym ciągu natrafia na trudności tak natury zewnętrznej jak i wewnętrznej, wskutek czego wkraczamy w okres pracy stopniowej i powolnej.

Niniejsze sprawozdanie przedstawia wynik, stan i zamierzenia Związku, jako centrali diecezjalnej - lokalnych Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej Męskiej.

II. DZIAŁALNOŚĆ ZJAZDU DELEGOWANYCH.

W dniach 23 i 24 czerwca 1929 r. odbył się w Pułtusku Zjazd Delegatów Stowarzyszeń, będący najwyższą władzą Związku Młodzieży Polskiej Męskiej w Płocku — pod wysokim protektorem Najdostojniejszego Arcypasterza J. E. Księdza B-pa Antoniego Juljana Nowowiejskiego.

Na Zjazd przybyło 167 delegatów z 42 Stowarzyszeń, kilkunastu Patronów oraz liczni przedstawiciele władz państwowych, samorządowych i instytucyj społecznych.

Nadto Zjazd zaszczytlił swą obecnością Ich Ekscelencje: Jego Ekscelencja Ksiądz Biskup Ordynariusz i Jego Ekscelencja Ksiądz Biskup Sufragan.

Przewodniczącym Zjazdu był p. profesor Klemens Jędrzejewski z Płocka.

Wynikiem dwudniowych obrad były następujące uchwały:

a) Zjazd Delegowanych Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej Związku Płockiego uchwała w myśl listu Ojca Św. Piusa XI, do młodzieży — stale pogłębiać wiedzę religijną, przez odczyty, rekolekcje zamknięte, wprowadzenie jednakowych książeczek do nabożeństwa, oraz przez żywy udział w liturgji Kościoła.

b) Uwzględniając minimalne potrzeby Związku, Zjazd uchwała zwyczajną składkę w wysokości 10 groszy od każdego czynnego członka. Składka zwyczajna ma być przekazywana do Związku, co kwartał za pośrednictwem P. K. O. 60.906.

Biorąc pod uwagę wzrost liczby Stowarzyszeń, oraz chcąc ułatwić Zarządowi Związku warunki pracy, Zjazd Delegowanych w Pułtusku uchwała wpłacać do Związku 10% czystego zysku z imprez dochodowych.

d) Delegaci Stowarzyszeń zebrani na Zjeździe w Pułtusku uchwalają, aby w bieżącym roku między innymi, wyteżyc pracę na urządzenie Ognisk i skompletowanie bibliotek.

e) Zjazd Delegowanych uchwała, że wszystkie Stowarzyszenia, mające Kółka Przysposobienia Rolniczego i prowadzące przysposobienie rolnicze muszą ściśle stosować się do przepisów regulaminu przysposobienia rolniczego, wydanego przez Zjednoczenie Młodzieży Polskiej w Poznaniu.

f) Delegaci Stowarzyszeń na Zjeździe w Pułtusku zobowiązują się w imieniu swych SMP. do propagowania wycieczek międzystowarzyszeniowych i na P. W. K., odpowiednio je ilustrując wykładami i pogadankami i t. p.

g) Delegaci Stowarzyszeń zobowiązują się w miarę możliwości wprowadzać w Stowarzyszeniach poszczególne działy sportowe, określone programem i we wszystkich imprezach, urządzanych przez Związek brać udział. Niezależnie od tego — postanawiają organizować oddziały Przysposobienia Wojskowego przy SMP.

Specjalną uchwałą powiększono skład Rady Związkowej, do której jednogłośnie wybrano: ks. ks. Leona Chojnackiego z Płocka, Juliana Przygódzkiego z Gostynina, prałata Marjana Okólskiego z Bielska, kanonika Władysława Turowskiego z Zakroczymia oraz panów: Antoniego Chmielewskiego z Wólki-Mławskiej, Stanisława Głowczyńskiego z Dobrzynia n/W., Jana Jabłońskiego z Gostynina, Karola Sekundę z Płocka, Władysława Wróbla z Płocka.

Uchwały zostały powzięte przez Delegacje 42 SMP. na ogólną liczbę 67 Stowarzyszeń. Zjazd tegoroczny wykazał o 100% większą sprężystość organizacyjną aniżeli w roku zeszłym.

III. DZIAŁALNOŚĆ RADY ZWIĄZKOWEJ.

A. J. E. Ksiądz Biskup Antoni Juljan Nowowiejski — Protektor Związku.

J. E. Ksiądz Biskup Sufragan L. Wetmański — Protektor Rady Związkowej.

I. Prezydjum Rady Związkowej.

1. p. rejent Eugeñjusz Płoski z Płocka — prezes,
2. ks. prałat Marjan Okólski z Bielska — wiceprezes
3. Karol Sekunda z Płocka — sekretarz.

II. Komisja Rewizyjna.

1. p. sędzia J. Jabłoński z Gostynina
2. p. dyr. J. Rapacki z Niegłos
3. p. prof. W. Ziółkowski z Płocka

Ponadto jako członkowie wchodzą do Rady: Ks. Adam Pęski, Ks. Prałat J. Strojnowski, Ks. Kan. W. Turowski, Ks. L. Chojnacki, ks. J. Przygódzki, pp. prezes R. Borszewski, A. Chmielewski, rejent St. Głowczyński, prof. Kl. Jędrzejewski, prezes Wł. Rutkowski, dyr. W. Wróbel.

B. Konferencja Rady Związkowej.

Przeprowadzono 2 konferencje :

1. Dnia 9 września — konstytucyjna i programowa,
2. Dnia 10 października — rozważano działalność Związku oraz debatowano nad funduszami na prowadzenie akcji organizacyjnej.

IV, DZIAŁALNOŚĆ OGÓLNA ZARZĄDU ZWIĄZKU.

A. Skład Zarządu. Ks. dr. Czesław Kaczmarek

B. Pracownicy stali: pp. D. Sobociński, J. Gołębiowski,
Z. Pepiński, I. Kowalski.

A. Działalność Wewnętrzna Związku.

a) Działalność biurowa.

Biuro Związku w Płocku, ul. Tumska 2—I p., urządzone według nowoczesnych wymagań technicznych, czynne w dni powszednie od godz. 9 do 14.

1. Konferencje biurowe. W każdym miesiącu Dyrektor Związku odbywał z pracownikami biura konferencje programowe.

2. Informacje. Informowano przeważnie drogą korespondencyjną, a w nagłych wypadkach telefonicznie lub ustnie.

Korespondencyjną wpłynęło do Związku 806, wysłano zaś w ciągu roku sprawozdawczego 1248.

3. Wydawnictwa. Wydano:

13 okólników do S. M. P. w ilości 3,600 egzemplarzy,

1 sprawozdanie drukowane w ilości 1,500 „

1 znaczek na Święto Młodzieży w ilości 10,000 sztuk.

4. Działalność sprawozdawcza. Z działalności Związku zdawano sprawę członkom organizacji za pośrednictwem okólników, a Radzie Związkowej na konferencjach Rady.

5. Biblioteka Związku. Biblioteka Związku składa się z dzieł wyłącznie naukowo-społecznych, przeznaczonych do użytku pracowników Związku — liczy obecnie dzieł 370 — wartości 600 zł.

6. Dział handlowy. Składnica Związkowa zaopatruje Stowarzyszenia w pomoce organizacyjne jak np.: odznaki, czapki, krawaty, legitymacje i t. p.. Dostarcza Stowarzyszeniom podręczniki do wykładów, sztuczki teatralne, śpiewniki oraz komplety książek do bibliotek.

b) Działalność pozabiurowa.

1. Okręgi S. M. P. W roku sprawozdawczym Związek na życzenie dekanatów: sierpieckiego i żuromińskiego utworzył, tytułem próby, okręg, obejmujący wyżej wymienione dekanaty. Okręg istniał od 1 maja 1929 roku do 1 października 1929 r., prowadzony przez p. I. Kowalskiego. Okręg przeprowadził 14 informacyjno-organizacyjnych zebrań młodzieży, przez wyjazdy badał warunki na terenie parafii i zależnie od nich, udzielał wskazówek. Okręg wysłał 41 pism, otrzymał 35. Po odbytych konferencjach Zarządu Związku z władzami dekanalnymi, odwołano instruktora okręgowego do Związku.

2. Wizytacje. Przeprowadzono wizytacje w ciągu roku sprawozdawczego w miejscowościach: Wyszków, Olszanka, Brańszczyk, Długosiodło, Grochowa-Wółka, Zagroba, Klukowo, Strzegocin, Trzepowo, Rypin, Dobrzyń na Drwęcę, Mława, Przasnysz, Maków, Krasnosielec, Pułtusk, Siecień, Imielnica, Rypin, Świdziebnia, Strzygi, Zeńbok, Niedzbórz, Lekowo, Zielona Przasn., Opinogóra, Sońsk, Gzy, Szyszki, Strzegocin, Nasielsk, Ciekosyn, Joniec, Raciąż, Glinojec, Unierzyż, Unieck, Strzegowo, Dąbrowa, Radzanów, Szreńsk, Lipowiec, Kuczbork, Krasne, Bogate, Płoniawy, Karniewo, Święcice, Zambski, Obryte, Brańszczyk, Olszanka, Somianka, Wyszków, Pniewo, Grudusk, Wieczfnia, Krzynowłoga-Wielka, Baranowo, Drażdzewo, Gąsewo, Sypniewo, Dylewo, Sielun, Goworowo, Perzanowo, Czerwonka, Mochowo, Sierpc, Jezewo, Żuromin, Dębsk, Biezuń, Rosciszewo, Borzewo, Proboszczewice.

3. Kursy związkowe dla Zarządów S. M. P. Przeprowadzono 10 dwudniowych kursów dla projektowanych i istniejących S. M. P. w: Przasnyszu, Makowie, Pułtusku, Gostyninie, Mławie, Ciechanowie, Płońsku, Rypinie, Sierpcu i Bielsku. Kursy te miały na celu przygotowanie członków do Zarządu S. M. P. Frekwencja na kursach była dobra. Ogółem we wszystkich miejscowościach brało udział 287 osób.

4. Zjazd Patronatów. Zorganizowano Zjazd Patronatów S. M. P. w Płocku w dniach 27, 28 i 29 sierpnia 1929 r. przy współudziale 150 osób. Na Zjeździe powzięto następujące rezolucje: Zjazd Patronatów Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej, Męskiej, w myśl listu Stolicy Apostolskiej do Kard. Hłonda uchwała: przez odczyty, biblioteczki, a przede wszystkim rekolek-

cje zamknięte, uroczyste odprawianie nowenny do św. Stanisława Kostki, wspólny udział w liturgii Kościoła (Msza św. śpiewana wspólnie), oraz wprowadzenie dla wszystkich druhów jednakowych książeczek do nabożeństwa (Z Jezusem), pogłębić wiedzę religijną w Stowarzyszeniach Młodzieży Polskiej.

Zjazd postanowił również :

a) dołożyć wszelkich starań, by Stowarzyszenia regularnie wpłacały składki kwartalne do Związku i uregulowały zaległe za lata ubiegłe, oraz długi za pomoce organizacyjne najpóźniej do 1 grudnia b. r.

b) dopilnować by Zarząd Związku był powiadamiany natychmiast o zmianach zaszłych w Patronatach i Zarządach.

c) zamawiać wszelkie pomoce organizacyjne od najdrobniejszych, aż do umundurowania włącznie w składnicy Związku.

d) wpłynąć na młodzież, by przysyłała w terminie sprawozdania kwartalne i zwrócić uwagę na prowadzenie korespondencji i księgowości w Stowarzyszeniach.

6. Konferencje społeczne. Dyrektor i pracownicy Związku odbywali konferencje ze starszem społeczeństwem oraz instytucjami społecznymi, informując o pracy organizacyjnej.

6) Wystawy. Na wszystkich kursach, konferencjach i zjazdach urządzano wystawy pomocy organizacyjnych.

B. Działalność zewnętrzna Związku.

a) Stosunek do Zjednoczenia:

Ze Zjednoczeniem, jako centralą krajową, Związek utrzymywał stosunki organizacyjne czy to za pomocą korespondencji, okólników, czy też drogą konferencyj, jakie przeprowadzał Dyrektor Związku z Władzami Zjednoczenia. Wszystkie polecenia swej Centrali Związek w miarę możliwości starał się wykonać punktualnie dla dobra spraw organizacji.

b) Stosunek do władz kościelnych:

Dyrektor Związku utrzymywał stałą łączność z władzą kościelną, przedstawiając Jego Ekscelencji Księdzu Biskupowi Or-

dynarjuszowi działalność i potrzeby organizacji. Księży Dziekanów o poczynaniach Związku informował Ks. Dyrektor na zebraniach dekanalnych i różnych Zjazdach.

c) Stosunek do władz świeckich:

1. — Państwowych. Konferowano ustnie lub listownie z 14 starostwami na terenie których znajdują się Stowarzyszenia Związku. Załatwiano sprawy, dotyczące się legalizacji SMP w powiatach: Ciechanów, Gostynin, Lipno, Maków, Mława, Otrębka, Ostrów, Płock, Płońsk, Przasnysz, Pułtusk, Rypin, Sierpc, Warszawa.

W sprawach oświatowych porozumiewano się z Ministerstwem W. R. i O. P., Kuratorjum Szkolnem w Warszawie, z Radami Powiatowemi i Inspektoratami Szkolnemi.

2. — Samorządowych. Utrzymywano stosunki z Sejmikami i Magistratami, istniejącymi na terenie działalności Związku.

d) Stosunek do pokrewnych organizacyj społecznych:

Utrzymywano łączność z Zrzeszeniem Patronatów w Warszawie oraz ze Związkami Młodzieży Polskiej Męskiej i Żeńskiej, rozsianymi na terenie całego Państwa Polskiego, przeważnie drogą korespondencyj i przez otrzymywanie od tych organizacyj okólników.

e) Stosunek do innych organizacji:

Związek starał się utrzymywać kontakt z C. T. O. i K. R. w Warszawie, O. T. O. i K. R. na terenie działalności Związku, z Katolickim Towarzystwem Przyjaciół Młodzieży i Dzieci w Płocku, z Państwowym Urzędem W. F. i P. W. z Okręgowym Urzędem W. F. i P. W. przy D. O. K. I., z Powiatowymi Komitetami W. F. i P. W., z Powiatowymi Komendantami W. F. i P. W., z „Ostoją“ w Poznaniu oraz innymi przedsiębiorstwami.

f) Przygotowanie i przyjmowanie nowych członków.

W pracy organizacyjnej Stowarzyszeń przestrzegano dwa okresy działalności: 1. przygotowanie członków oraz środków po-

mocniczych, 2, to okres pełnej i samodzielnej działalności Stowarzyszenia. W pierwszym okresie działalności zwracano uwagę na doniosłość życia zbiorowego, pogłębiano zrozumienia dla idei SMP, a gdy już młodzież zdawała sobie sprawę z wartości organizacji i zażądała formalnego założenia SMP, Związek służył pomocą, delegując specjalnego instruktora. W okresie sprawozdawczym, kandydujące SMP pozyskiwało członków Patronatu, owianych chęcią współpracy z młodzieżą. Ten sposób postępowania okazał się, na podstawie doświadczeń, najlepszym, bo tak przygotowane Stowarzyszenie daje nam dopiero gwarancję, że będzie się rozwijało.

g) Propaganda:

Ideologię organizacyjną rozpowszechniano na różnych konferencjach zbiorowych, za pośrednictwem artykułów do czasopism, referatów oraz ustnie.

W roku sprawozdawczym przesyłano artykuły i notatki dziennikarskie do: Katolickiej Agencji Prasowej (KAP), Miesięcznika Pasterskiego, Kierownika Stow., Dziennika Płockiego i innych.

V. DZIAŁALNOŚĆ PROGRAMOWA.

A. Pomoc, popieranie i jednoczenie SMP.

W roku sprawozdawczym Związek w miarę możliwości okazywał pomoc w organizowaniu Stowarzyszeń, popierał istniejące SMP zapomocą wykładów, kursów, wizytacyj, drogą korespondencyj, okólników, czasopism. Jednoczenie zaś SMP odbywało się przez zjazdy, kursy, wycieczki oraz przez propagandę jednolitego ubioru organizacyjnego.

B. Ułatwianie pracy SMP.

Działalność programowa Związku oparta była w roku sprawozdawczym na regulaminie Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej Męskiej.

a) Wykształcenie i wychowanie religijno-moralne.

Zgodnie z Art. 3 Ustawy SMP, Związek zabiegał, aby w Stowarzyszeniach na pierwszym miejscu przeprowadzić wychowanie religijne.

Solidne pogłębianie pracy wśród naszych druhów Związek widział w gruntownym uświadomieniu religijnem.

Na Zjeździe Delegatów ujęliśmy wychowanie religijne jako naczelną postulat naszej pracy. Rezolucja uchwalona w Pułtusk brzmiała: „Zjazd Delegowanych Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej Męskiej Związku Płockiego, uchwała w myśl listu Ojca św. Piusa XI, do młodzieży — stale pogłębiać wiedzę religijną, przez odczyty, rekolekcje zamknięte, wprowadzenie jednakowych książeczek do nabożeństwa, oraz przez żywy udział w liturgji Kościoła“.

W cyfrach przedstawia się dorobek Stowarzyszeń na polu wychowania religijnego w ten sposób:

Przystąpiono wspólnie do Komunii św. razy	Odbyto się rekol. wyłącz. dla Stow.	Urządziło Święto Młodzieży Stow.	Odczytów treści religijnej	Wprowadzono jednakowych książeczek do nabożeństwa
82	23	54	120	1.000

b) Wykształcenie ogólne. Dziedzina wykształcenia ogólnego w Stowarzyszeniach rozwijała się tak samo, jak w zeszłych latach samodzielnie — zależnie od indywidualnego ujęcia jej przez poszczególne Stowarzyszenia.

Liczbowo przedstawia się następująco:

CZŁONKÓW		Wykładów i odczytów	Bibliotek	Książek	Wypożyczeń	Prenumerata		
na kursach	w kółkach					Przyjaciół Młodzieży	Kierownik Stowarzyszeń	Inne
127	230	567	39	5.830	8.005	1.013	83	53

Oprócz powyższych Związków zorganizował wycieczkę na P. W. K., w której brało udział 48 osób.

c) Kultura i sztuka. Z dziedziną kultury i sztuki miało się podobnie jak z dziedziną wykształcenia ogólnego. W dziale tym na podstawie statystyk jest następujący dorobek w roku sprawozdawczym:

Członków w kółkach		Przedstawiień	Wieczornic i akademij	Orkiestr
Śpiewackich	Muzycznych			
122	230	173	249	5

d) Przyspobienie rolnicze. Akcję p. r. rozpoczął Związek z początkiem roku 1929. W celu zapoznania młodzieży z tą nową metodą oświaty, jej walorami, oraz z ujęciem jej w ramy organizacyjne, przeprowadzono szereg kursów p. r., połączonych z kursami dla Zarządów od dnia 1.III. do 13.III. w następujących miejscowościach: Gostynin, Mława, Ciechanów, Płońsk, Rypin, Sierpc, Bielsk, Przasnysz, Maków i Pułtusk.

Po tych kursach, które miały równocześnie charakter propagandowy, zgłosiło się 47 zespołów do konkursu uprawy kukurydzy i 5 zespołów do innych konkursów. Opóźnione dostarczenie materiału konkursowego i słaba pomoc fachowa organizacyj rolniczych spowodowały, że olbrzymi procent zgłoszonych zespołów od konkursów odstąpił. Do końca doprowadziło 9 zespołów w 7-miu SMP z tego 2 zespoły (Olszanka i Zagroba) otrzymały od Związku za porządne przeprowadzenie konkursu dyplomy, a druh Słupkowski Henryk ze Zbójna, za wytrwałą i sumienną pracę otrzymał w nagrodę książkę rolniczą.

e) Wychowanie fizyczne. W roku sprawozdawczym dział wychowania fizycznego w Stowarzyszeniach rozwijał się od kierownictwem specjalnego referenta Związku. Po przeprowadzeniu propagandy za pośrednictwem odczytów i okólników — Związek zorganizował, przy poparciu finansowem P.U.W.F. i P.W.—2 tygodniowe kursy wychowania fizycznego w Płocku i Ciechanowie. Kursy te ukończyło 78 naczelników w. f., którzy stanowili zarybek planowo prowadzonej akcji na polu wychowania fizycznego. Po kursach w. f. w poszczególnych miejscowościach powstały zespoły młodzieży systematycznie trenującej. Zostały więc zorganizowane dla nich zawody pierwsze związkowe w Pułtusk. Jakkolwiek program zawodów był dosyć trudny (pięciobój lekkoatletyczny) — jednak stanęło do zawodów 17 zawodników. W końcu lipca i początkach sierpnia zostały przeprowadzone w poszczególnych miejscowościach treningi w lekkiej atletyce przez instruktora związkowego w. f., przygotowujące młodzież do zawodów o mistrzostwo Związku w lekkiej atletyce. W tym czasie również została ufundowana Nagroda Przechodnia (Puchar) przez Ks. Prałata Ludwika Wilkońskiego dla Stowarzyszenia, które uzyskało mistrzostwo Związku w lekkiej atletyce.

Następnie odbyły się zawody o mistrzostwo Związku w lekkiej atletyce w dniu 29 września w Przasnyszu i 6 października w Gostyninie. W zawodach brało udział 44 zawodników z różnych Stowarzyszeń.

Tytuł mistrza Związku uzyskało Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej Męskiej w Makowie, zdobywając nagrodę przechodnią na przeciąg jednego roku.

Według statystyk nadesłanych do Związku od Stowarzyszeń — dorobek jest następujący:

Wychowanie fiz.		P. W.		Członków w obozach	Zawodów sportowych	Członków, biorących udział w zawodach
Kół	Człon.	Jedn.	Człon.			
32	513	28	437	88	4	65

W roku sprawozdawczym niezależnie od kursów w. f. Związkowych, które ukończyło 78 członków — trzech ukończyło 4-tygodniowy obóz w. f. w Kórniku pod Poznaniem, 3-ch ukończyło 3-tygodniowy kurs gier sportowych przy ośrodku w. f. w Warszawie i 4-ch członków ukończyło 4 — 6-tygodniowe obozy p. w.

VI. SPRAWOZDANIE FINANSOWE
Związku Młodzieży Polskiej Męskiej za r. 1929.
DOCHÓD. ROZCHÓD.

	Zł.			Zł.
1. Składka Związkowa	1.000.—	1.	Koszty administrac.:	
2. Dywidenda z działu handlowego	600.—		a) pensje i świadczenia socjalne	15.400.—
3. Dochody nadzwycz.	300.—		b) lokal, opał, światło, obsługa	400.—
4. Subwencje:			c) Przybory piśmienne i druki	1.000.—
a) ogólne 17.300.—	23.500.—		d) poczta i telefon	500.—
b) specjalne 5.950.—				17.300.—
5. Różne	977.60		2. Rozjazdy i propaganda	1.900.—
			3. Dział handlowy	700.—
			4. Rozchody nadzwycz.:	
			a) zakup mebli do biura	2.720.—
			b) motocykl i rower	3.350.—
				6.070.—
			5. Różne	120.40
			Saldo	37.20
	<u>26.127.60</u>			<u>26.127.60</u>

Zgodność powyższych rachunków z ksiązkami i dowodami kasowymi niniejszem stwierdzamy

Komisja Rewizyjna { *dyr. Rapacki*
W. Ziółkowski.

VII. PROGRAM I BUDŻET NA ROK 1930.

A. Program.

Biorąc pod uwagę cele i zadania S. M. P. w myśl regulaminu art. 2 i art. 3 — Związek opracował program swej działalności na rok 1930, którego intencją jest objąć całokształt życia młodzieńczego, a więc wyrobić członków na czynnych, światłych i dzielnych obywateli, przejętych duchem katolickim i polskim. Realizacja tego programu ma odbywać się w ramach organizacji, zbudowanej na podstawie samorządu.

Stosownie do ideologii i zadań S. M. P. działalność Związku będzie się przedstawiała:

- a) popierać pracę w S. M. P.
- b) jednoczyć młodzież,
- c) pomagać w organizowaniu S. M. P.
- d) ułatwiać pracę.

1. W y k s z t a ł c e n i e i w y c h o w a n i e r e l i g i j n o - m o r a l n e.

Katolicki ruch Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej winien być w swych zamierzeniach ruchem głęboko religijnym i ten charakter niedwuznacznie i stanowczo przejawiać na zewnątrz. Gdyby bowiem S. M. P. nie dokonało istotnej rzeczy — przemiany duchowej — wewnętrznej naszej młodzieży, to próżną byłaby nasza praca

Związek w szczególny sposób będzie czuwał nad tem, aby pogłębić i poszerzyć wiadomości i praktyki religijne w naszych Stowarzyszeniach.

Do środków, które mają służyć temu celowi zaliczamy:

1) Rekolekcje zamknięte oraz tryduum przed świętem Młodzieży, które winny być urządzone w każdym, bez wyjątku, Stowarzyszeniu. Związek ze swej strony przeprowadzi rekolekcje zamknięte w Płocku i Przasnyszu.

2) Wprowadzenie jednakowych książeczek do nabożeństwa p. t. „Z Jezusem“, oraz wspólny śpiew Mszy św. „U stóp ołtarza“ ks. Gruberskiego.

3) Referaty i cykle wykładów z dziedziny religijnej. Patronaty i zarządy Stowarzyszeń winny zwrócić baczną uwagę na to, aby w bibliotekach był dział religijny dobrze reprezentowany.

Kursy duszpasterskie. Związek doskonale rozumie, że podniesienie poziomu religijno-moralnego naszej młodzieży zależy przede wszystkim od tych, którzy są w bezpośrednim i ścisłym kontakcie z tą młodzieżą. I dlatego sądzimy, że dobrze będzie omówić te rzeczy na specjalnych kursach bądź konferencjach dekanalnych, wychodząc z tego założenia, że duszpasterstwo wśród S. M. P. różni się nieco od duszpasterstwa ogólnego.

2) Wykształcenie ogólne. W roku 1930 działem kulturalno-oświatowym będzie kierował specjalny referent Związku. Niezależnie więc od przejawów pracy oświatowej, praktykowanej w latach poprzednich — przybędzie szereg nowych, które Związek będzie prowadził, kontynuując pracę oświatową wśród młodzieży.

Projektujemy przeprowadzenie 4-ch kursów oświatowych dla bibliotekarzy i kierowników świetlic (ognisk) — w miesiącu listopadzie. Zwrócimy uwagę na reorganizację i rozszerzenie sieci bibliotek, wzmoczenie czytelnictwa przez organizację czytelni w ogniskach oraz kolportaż pism.

Planujemy wprowadzenie konkursów kulturalno-oświatowych (np. czytania książek i t. p.), które jako rzeczy nowe — zostaną zorganizowane i przeprowadzone przez referenta oświatowego Związku. Związek zamierza ożywić akcję odczytową, którą częściowo sam będzie prowadził swojemi siłami, częściowo — przez prelegentów uproszonych w poszczególnych miejscowościach.

W początkach września zostanie poprowadzona wycieczka Związkowa — krajoznawcza do Częstochowy—Krakowa—Wieliczki.

3) Kultura i sztuka. W tej dziedzinie pragniemy rozszerzyć repertuar sztuk scenicznych, sprowadzonych przez Związek dla Stowarzyszeń. Związek ma w projekcie propagandę w kierunku ożywienia chórów. W tym celu mają być wprowadzone konkursy śpiewackie międzystowarzyszeniowe dla wytworzenia współzawodnictwa.

4) Przysposobienie rolnicze. W jesieni rozpoczął referat p. r. prace przygotowawcze do konkursów na rok 1930, nawiązując kontakt z poszczególnymi Towarzystwami Rolniczymi, Sejmikami i Powiatowymi Komisjami P. R. W okólnikach Związkowych uświadamiano młodzież o celach i zadaniach konkursów p. r. Ponadto szerzono propagandę „Korespondencyjnych Kursów Rolniczych im. Staszica“. Kursy powyższe przeprowadziło w ciągu zimy 6 SMP.

W roku 1930 postanowiono prace p. r. pogłębić, ujmując ją w mocne ramy organizacyjne, by nadać tej akcji naprawdę kierunek wychowawczy. Najważniejszą troską referatu p. r. będzie przygotować sobie dobrych przodowników zespołów i w tym celu zaprojektowano urządzić przy pomocy Powiatowych Komisji P. R. szereg kursów dla przodowników w następujących miejscowościach: w Ciechanowie, Gostyninie, Płocku, Płońsku, Przasnyszu, Rypinie i Sierpcu. Ponadto projektuje referat p. r. urządzenie w poszczególnych zespołach lokalnych kursów rolniczych.

Na skutek programowego Okólnika P. R. L.2/30 zgłosiło się do konkursów na rok 1930:

Kukurydza		Ziemniaki		Buraki pastewne		Ogródki warzywne	
zespół	uczestn.	zespół	uczestn.	zespół	uczestn.	zespół	uczestn.
13	89	7	48	19	147	2	14
Prosięta		Króliki		W sumie			
zespół	uczestn.	zespół	uczestn.	zespół	uczestn.	zespół	uczestn.
16	133	4	28	61	459		

5) Wychowanie fizyczne. Siłą nadanego pędu w roku sprawozdawczym — program w. f. na rok 1930 jest dość pokąźny. Jednak z powodu braku środków materialnych na instruktora w. f. nie może być należycie wykorzystany. Związek robi jednak stale starania celem zdobycia środków finansowych na zaangażowanie instruktora w. f. — specjalisty.

Na rok 1930 projektujemy :

1. Przeprowadzenie 10 kursów gier sportowych 3 — 4 tygodniowych.
2. Organizacja sekcji kolarskich przy SMP.
3. Treningi w lekkiej atletyce, przygotowujące do zawodów.
4. Zawody międzystowarzyszeniowe w grach sportowych.
5. Zawody o mistrzostwo Związku w lekkiej atletyce.
6. Wysłanie zespołu zawodników na ogólnopolskie zawody zjednoczeniowe w lekkiej atletyce w Poznaniu.
7. Zawody kolarskie.

Budżet zwyczajny na rok 1930.

DOCHÓD.

ROZCHÓD.

	Zł.
1 Składka członk. od S. M. P. na rzecz Związku	1,300
2 Dywidenda z działu handlowego . . .	600
3 Subwencje :	
a) ogólne . . . 18,000	
b) specjalne . . 3,000	21,000
	22,900

	Zł.
2 Koszty administrac. :	
a) Pensje i świadc. socjalne . 16,800	
b) lokal, obsł. opał i świat: 500	
c) przyb. piśm. 600	
d) poczta i tel. 950	
e) prenum. czas. 250	19,100
2 Obciążenie na motocyklu 3,000	
a) utrzymanie motocyklu . 500	3,500
3 Różne	300
	22,900

Budżet nadzwyczajny na rok 1930.

DOCHÓD.

ROZCHÓD.

	Zł.
1 10 ⁰ / ₀ od wpływów z urządzanych imprez S. M, P. . . .	500
2 Subwencje samorz.	300
3 Członk. wspierający	1,000
4 Subwenc. nadzwycz.	1,500
	3,300

	Zł.
1 Organizacja i propaganda	2,000
2 Rozjazdy	1,000
3 Uzupełnienie bibliot.	300
	3,300

Statystyka członków SMP Zw. Młodzieży Polsk. Męsk. w Płocku.

L. P.	Siedziba SMP	Członków Patronatu		Członkowie czynni zatrudnieni										Czł. starsi (senjorzy)	Czł. wspierający		
		Opółem	na roli u rodz.	w maj. dwor.	na służbie	w przemyśle	w rzemiośle	w handlu	w biurach	w szkole	bez pracy	w wieku					
												od 14 do 18	od 18 do 25				
1	Biała	3	29	22		2		5						10	19		
2	Bielsk Płocki	6	31	20				11						6	25		
3	Biezuń	11	22	8				14						4	18		
4	Bogate	5	14	12				1		1				2	12		
5	Brańszczyk	3	18	18										1	17		
6	Bulkowo	2	22	19	3									9	13		
7	Ciachcin	3	16	16											16		
8	Ciechanów	11	21	1	2		2	11	2	1	2		3	18		6	
9	Cieksyn	3	28	26				2					5	23			
10	Dobrzyń nad Wisłą	8	48	10				30	2	5		1	10	38		10	
11	Dobrzyń nad Drwęcą	3	21					18				3	5	16			
12	Drądzewo		9	4				3		1		1	1	8			
13	Drobin	3	20	5				10		2		3	2	18			
14	Dylewo	3	25	22	1	2							8	17			
15	Gostynin	7	27	5			5	15		2			5	22			
16	Jaciążek	3	7	5				1				1		7		1	
17	Jeżewo	4	8	8									3	5			
18	Kamienica	3	12	8	2	1				1			3	9		2	
19	Karniewo	3	15	12	1			1		1				15			
20	Koziczynek	3	8	3	1			2				2		8			
21	Krasne		14	14									11	3			
22	Krasnosielec		22	4				15	3				14	8			
23	Kuczborck	8	32	22				1				9	5	27			
23	Kurowo	6	20	15				2			3		5	15		4	
25	Lekowo	8	34	18	6		2	8					13	21			
26	Lipowiec	10	20	12		8							12	8			
27	Lubowidz	10	24	23				1					20	4			
28	Luszewo	5	16	14							2		5	11		3	
29	Mława	22	34	2				23	3	1		5	6	28			
30	Mochowo	3	15	10				1				4	4	11			
31	Maków		23	—				22		1			3	20			
32	Nasielsk	3	21	1				17	2	1			11	10			
33	Niedzbórz	3	12	8				2				2	9	3			
34	Olszanka	11	19	19									5	14		1	
35	Orszymowo	3	15	15									3	12			
36	Pacyna	2	23	12		3	2	2				4	3	20		8	
37	Perzanowo	3	30	27		2					1		9	21		2	
38	Płock	8	45				6	24	5		6	4	35	10			
39	Pomiechówo	5	12	2			2	7				1		12		5	
Do przeniesienia		197	832	428	30	18	19	249	18	16	14	40	250	562		42	

Statystyka członków SMP Zw. Młodzieży Polsk. Męsk. w Płocku.

L. P.	Siedziba SMP	Członkowie patrolu		Członkowie czynni zatrudnieni										Czł. starsi (seniorzy)	Czł. wspierający		
		Ogółem	na roli u rodz.	w maj. dwor.	na służbie	w przemyśle	w rzemiośle	w handlu	w biurach	w szkole	bez pracy	w wieku					
												od 14 do 18	od 18 do 25				
Z przeniesienia .																	
40	Pultusk	6	32	4		8	5	15							4	28	
41	Przasnysz	11	41	4			1	27	1	2	2	4	7	34			
42	Proboszczewice	6	30	25				4	—	1		7	23				
43	Raciąż		35	2			2	27	1			3	13	22			
44	Radzanów na Wkrą	4	20	7				12	1			11	9		1	1	
45	Radzanowo Płockie	3	14	9	1	1		3				2	12		4		
46	Radziki Duże	4	11	7	1	1	1	1				3	8				
47	Rypin	5	18	3		1	4	4	4			2	14	4			
48	Rościszewo	6	28	23		3		1		1		9	19				
49	Sarnowo	3	26	23		1						2	19	7			
50	Siecień	7	30	30								6	24				
51	Sierpc	10	18	1			7	9				1	6	12			
52	Skolatowo	1	15	12		2	1						15				
53	Skrwilno	12	42	24	2	2		12				2	32	10			
54	Smogorzewo	3	14	6	2	1	1	2				2	2	12			
55	Sońsk	2	18	13	1	1	1			1		1	18				2
56	Stalmierz	3	15	13				2					15				
57	Staw	3	14	12	1			1				3	11				
58	Strzegocin		35	26	4			3				2	15	20	4		
59	Strzegowo	1	7	2				1	1			3	4	3			1
60	Suserz	5	24	18	3							3	3	21	3		
61	Szyszki	4	18	14	4							11	7				
62	Święcieniec	4	25	20	1	2		2				9	16				
63	Świedziebna	7	20	18	2							16	4				
64	Świniary	8	12	12									12				
65	Szwelice	3	14	13					1			10	4				
66	Słupno	3	20	20								10	10				
67	Sieluń	4	20	20								5	15				
68	Wólka Mławska	5	30	4				15	7		1	3	10	20			
69	Wyszków nad Bugiem	9	30				11	16		1	2	16	14				
70	Zagroba	8	18	18							15	3	15				5
71	Zakroczym	4	40	6		1	1	11		1		5	12	28			
72	Zambski	3	27	18	4	1		4				18	9				
73	Zawidz	3	17	14				2		1		17					
74	Zbójno	1	18	16				2					18				
75	Zielona Przasnyska	5	21	17				3			1	4	17				
76	Zeńbok	3	27	20		7						8	19				
77	Żuromin	7	38	4				31			3	11	27				
Ogółem .		373	1.714	926	56	50	54	459	34	24	38	73	570	1.144	12	51	

IX. TABLICE PORÓWNACZE.

Statystyka członków Stowarzyszeń w roku 1928.

Stowarzyszeń	Członków czynnych								Według wieku				Członków Patron.
	Ogółem	Na roli	W majątk. dworskich	Na służbie	W przemyśle	W rzemiośle	W handlu	W biurach	W szkole	W pracy	Do lat 18	Do lat 25	
43	892	458	17	17	37	245	47	25	12	34	285	607	230

Statystyka członków Stowarzyszeń w roku 1929.

Stowarzyszeń	Członków czynnych										Według wieku		Członków Patron.
	Ogółem	Na roli	W majątk. dworskich	Na służbie	W przemyśle	W rzemiośle	W handlu	W biurach	W szkole	W pracy	Do lat 18	Do lat 25	
77	1714	926	56	50	54	459	35	23	38	73	576	1149	373

Zestawienie Stowarzyszeń Męskich.

Na początku 1929 r. czynnych Stowarzyszeń było .	43
Przybyło w ciągu roku	44
Ubyło w ciągu roku	10
Na r. 1930 pozostało czynnych Stowarzyszeń .	77

Sprawozdanie
ZWIĄZKU
MŁODZIEŻY POLSKIEJ ŻEŃSKIEJ
W PŁOCKU
ZA ROK
1929.

PŁOCK — 1930.

Nakładem Związku Młodzieży Polskiej Żeńskiej w Płocku.

TREŚĆ:

	Str.
I. Wstęp	3
II. Działalność Zjazdu Delegowanych	4
III. Działalność Związku	5
IV. Działalność programowa	10
V. Obrót kasowy	15
VI. Program pracy na 1930 r.	16
VII. Wykaz Stowarzyszeń według Dekanatów	18
VIII. Budżet na rok 1930	24

I.

W S T Ę P.

*Dzięki Bogu mnożą się zastępy szlachetnej młodzieży,
która, zgrupowana w naszych*

S. M. P. Ż.,

*życie swoje i życie otoczenia swojego stara się oprzeć o hasło:
BÓG i OJCZYZNA!*

*Ale w tej pracy wciąż potrzeba ofiarnej współpracy star-
szego społeczeństwa.*

*To też, oddając niniejsze sprawozdanie do rąk naszych
współpracowników: Czcigodnych Xięży Protektorów, Patronów,
Pań Patronek i przedstawicieli społeczeństwa, liczymy na dal-
szą pomoc i nadal, aby utrwalac to, co już istnieje, a dźwigac
S. M. P. Ż. tam, gdzie ich dotąd nie dostawa.*

*Na tem miejscu poczytujemy sobie za miły obowiązek
wyrazić serdeczne podziękowanie tym wszystkim, którzy Związek
nasz darzyli życzliwością i poparciem, a przedewszystkiem
Najdostojniejszemu Protektorowi Związku Młodzieży Polskiej
Żeńskiej,*

*J. E. Ks. Biskupowi A. Nowowiejskiemu
oraz J. E. Ks. Leonowi Wetmańskiemu, Biskupowi Sufraga-
nowi, Członkowi Rady Związkowej.*

Zarząd Związku

Młodzieży Polskiej Żeńskiej w Płocku.

II.

Działalność Zjazdu Delegowanych.

W celu ujednostajnienia pracy, ustalenia programu pracy oraz jako czynnik wychowawczo - oświatowy, Związek w myśl art. 6 swego regulaminu, przeprowadza doroczne Zjazdy Delegatek, aby, między innymi, dać stowarzyszonej młodzieży obraz powagi i siły organizacyjnej, uczyć planowej pracy.

W roku sprawozdawczym Zjazd taki odbył się w m. Płocku w dn. 6 i 7 kwietnia, pod protektoratem J. E. Ks. Biskupa A. Nowowiejskiego, przy obecności 130 delegatek, reprezentujących 62 Stowarzyszenia związkowe, na ogólną ilość 102 S. M. P. Ż.

Zjazd dokonał się w warunkach komunikacyjnych bardzo uciążliwych.

Na Zjeździe tym powzięto rezolucje:

My, delegatki Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej Żeńskiej, zebrane na dorocznym Zjeździe, odbytym w Płocku w dn. 6 i 7 kwietnia 1929 r., rozumiejąc obowiązek budowania Polski nowej, Bogu miłej, imieniem naszym i imieniem Stowarzyszeń, które swoją obecnością reprezentujemy, wyrażamy:

1. Szczerą wolę stania wytrwale przy naszym św. Rzymskokatolickim Kościele, pielęgnując w sobie i w innych ducha prawdziwej pobożności, które tak piękne wzory pozostawiły nam tysiące przezaenych dawnych Polek-Katoliczek, w rzędzie których mamy i święte, jak św. Kunegunda, Salomea, Jadwiga i im podobne.

2. Zobowiązujemy się w myśl naszych haseł bronić zasad naszej św. Wiary, odnośnie świętości i nierozzerwalności węzła małżeńskiego i nie pozwolimy, o ile to będzie w naszej mocy, aby małżeństwo, wyniesione przez Chrystusa Pana do godności Sakramentu, miało być sponiewierane przez śluby cywilne i rozwoły, które poniżają godność kobiety.

3. Postanawiamy dbać o budzenie zdrowego patriotyzmu w sobie, w Stowarzyszeniach naszych, w rodzinach naszych, aby wszyscy bez wyjątku, szanując prawa Boże i ludzkie, oparte

na prawie Bożem, dbali o dobre imię Polski i o Jej moralną i materjalną potęgę; wobec czego ponawiamy nasze dawniejsze zobowiązania, popierania naszego przemysłu, rzemiosła i handlu, w myśl hasła: Swój do swego i po swoje!

4. Wytężymy nasze siły, aby Stowarzyszenia nasze wzmo-
eniły się w pracy organizacyjnej, aby powiększyły się i co do
doboru druchen i ich liezebności, gdyż rozumiemy, że, pomimo
dziesięciolecia istnienia naszych Stowarzyszeń w diecezji płoc-
kiej, liezba stowarzyszonych Polek-Katoliczek jest jeszcze bar-
dzo szczupła; jako apostołstwa zaś użyjemy nietylko własnego
dobrego przykładu, lecz i naszych dobrze prowadzonych ze-
brań i naszego pisma Młoda Polka, które, przy dokładnem
czytaniu przez druchny, będzie zdolne wywierać na nie swój
zbawienny wpływ.

III.

Działalność Związku.

1. Rady Związkowej.

Organem nadzorczym i doradczym Zarządu Związku jest Rada Związkowa, wybierana przez Zjazd delegowanych na dwa lata, oraz drogą kooptacji na propozycję Zarządu.

Członkami Rady Związkowej są:

1. J. E. Ks. Biskup-Sufragan L. Wetmański,
2. p. St. Morawcowa — prezeska Rady,
3. p. Z. Orzeszkowska — v.-prezeska Rady,
4. p. W. Mazurkiewiczowa — sekretarka Rady,
5. p. Z. Malinowska — Patronka S. M. P. Ż. Drobin,
6. p. A. Krzyżanowska — Gostynin.
7. Ks. Dr. Czesław Kaczmarek — Sekretarz Jeneralny Związku Młodz. Polskiej Męskiej,

W roku sprawozdawczym Rada Związkowa odbyła 2 po-
siedzenia, ustaliła program prac związkowych i przyjęła budżet.

2. Zarządu Związku.

Zgodnie z ustawą Związku, Zarząd Związku spoczywa w rękach Sekretarza Jeneralnego, ks. prał. J. Strojnowskiego, pełniącego urząd swój od dn. 1 kwietnia 1919 r.

3. Działalność wewnętrzna.

Zarząd Związku starał się spełniać swe zadanie przy pomocy należycie zorganizowanego sekretariatu - biura związkowego, które jest jakoby sercem nadającym rytm pracy w poszczególnych Stowarzyszeniach. Jako organ wykonawczy Zarządu Związku sekretariat oddziałuje na każdą komórkę organizacyjną, aby wszystkie Stowarzyszenia jednakowo myślały, czuły i działały.

Oprócz Sekretarza Jeneralnego biuro Związku zatrudniało, jako stałych współpracowników Zarządu:

1. p. Marję Plakwiczównę, w charakterze instruktorki kulturalno-oświatowej, od dn. 9 listopada 1925 r.
2. p. Janinę Wileczyńską od 15 maja 1928 r., prowadzącą prace biurowe.
3. p. Marję Prażmowską, pełniącą obowiązki referentki p. r. od 1 kwietnia 1929 r.
4. p. Zofję Kozłowską w dziale gospodarczym, jako instruktorkę kroju, szycia i gospodarstwa domowego od października 1929 r.

Działalność biurowa polega na prowadzeniu księgowości, archiwum akt, udzielanie informacyj, rad i wskazówek zgłaszającym się.

Nadto przy sekretarjacie mieści się składnica związkowa, z której Stowarzyszenia czerpać mogą wszelkie pomoce organizacyjne, druki, formularze, materiały na mundurki, odznaki, podręczniki do wykładów, pogadanek, wieczornic i teatrzyków, ostatnio zaopatrzone składnicę w doborowe książki do bibliotek.

Oprócz tego biuro załatwia wszelką korespondencję, na której ogólnej liczbie 2050

w p ł y n ę ł o		w y s ł a n o	
1.	Od Stowarzyszeń 598	1.	Do Stowarzyszeń 501
2.	„ Związków 83	2.	„ Związków 94
3.	„ Zjednocz. Ostoji 56	3.	„ Zjednocz. Ostoji 48
4.	„ Różnych 287	4.	„ Różnych 131
5.	„ W. F. 45	5.	„ W. F. 20
6.	„ P. R. 115	6.	„ P. R. 72
	1184		866

Działalność wydawnicza ograniczyła się do:

- a) redagowania okólnika, który co dwa miesiące w ilości 500

egz. bywa rozsyłany do Stowarzyszeń, Patronatu, Ks. ks. Dziekanów i Związków wszystkich.

b) nakładem Związku wyszło sprawozdanie drukowane za 1928 r.

4. Działalność pozabiurowa.

a) Do środków, za pomocą których utrzymywać można ściślejszy kontakt ze Stowarzyszeniami, ożywić pracę, pobudzić do intensywniejszej działalności zaliczamy wizytacje, których przeprowadzono ogółem 93, w tem Ks. Sekretarz Jeneralny 49, instruktorka związkowa p. M. Plakwiczówna 44.

b) Delegaci związkowi brali również udział w lokalnych uroczystościach Stowarzyszeń, jak poświęcenia sztandaru, rocznicy założenia Stowarzyszenia i zlotach oraz przy zakładaniu nowych ognisk stowarzyszeniowych.

c) Dla zbadania stanu rzeczy Stowarzyszeń i poznania aktualnych potrzeb, a jednocześnie dla dania kierownictwu niezbędnych wiadomości do pracy urządził Związek nasz łącznie ze Związkiem Młodz. Polskiej Męskiej w Płocku Zjazd Patronatów z odpowiednim kusem.

Kurs ten odbył się w dn. 27, 28 i 29 sierpnia pod protektoratem J. E. Ks. Biskupa A. Nowowiejskiego.

150 osób miało możność wysłuchania szeregu wykładów o głębokiem ujęciu ideowem pracy społecznej. Referaty były następujące:

Ks. Dyr. L. Biłko — Ideologia Stowarzyszeń Młodzieży,
Metoda pracy w Stowarzyszeniu,
Zadania Patronatów,
Współpraca z innymi organizacjami.

P. prof. Jędrzejewski z Płocka — Inteligencja wobec pracy dzisiejszej doby.

P. red. Cz. Wolniewiczówna z Poznania — Kobieta u pracy społecznej.

Na zjeździe tym powzięto następujące rezolucje:

I.

Zjazd Patronek i Patronatów Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej, dokonany w Płocku w dn. 27, 28 i 29 sierpnia 1929 r., rozumiejąc wychowawcze zadania naszych Stowarzyszeń, uważa za obowiązek prosić wszystkie patronaty nasze, na czele

z ks. ks. Patronami i pp. Patronkami, aby oprzeć całą pracę na regulaminie, który powinien być przez wszystkie osoby starsze, stanowiące Patronat, stale brany pod uwagę.

Najprzedniejszą troską Patronatów ma być oparcie pracy Zarządu na dobrem przyswojeniu sobie znaczenia regulaminu.

Jako pomoc w uświadamianiu się Patronatów uważamy pismo Kierownik Stowarzyszeń Młodzieży i Przewodnik Społeczny.

Pisma te powinny być znane Patronatowi, przedewszystkiem zaś tym, którzy tworzą czoło Patronatu — ks. ks. Patronom i pp. Patronkom.

II.

Zjazd Patronacki w Płocku, wezwując się w niebezpieczeństwo dla cnoty wstydlivości dziewczęcej, przez dzisiejszą, w wielu wypadkach, nie opartą na etyce Chrystasowej, wysoką modę, a rozumiejąc konieczność dania Polsce możliwie wzorowych Polek - Katoliczek, postanawia otoczyć szczególną opieką moralną nasze druchny i dając im przykład racjonalnej mody, zachęcać szersze do wprowadzenia mundurka, który na wszelkich uroczystościach i występach powinien mieć pierwszeństwo przed wszelkim innym ubiorem.

III.

Życie organizacyjne w Stowarzyszeniach Młodzieży Polskiej Żeńskiej ma być równomiernie rozwijane z życiem kulturowo-oświatowym.

W tym celu Zjazd Patronacki, odbyty w Płocku, uznaje za wskazane zachęcać stale nasze druchny do podawania na zebraniach ogólnych krótkich wykładów, opartych na regulaminie.

W chwilach uroczystości kościelnych, narodowych i stowarzyszeniowych oraz w dziale naukowym, referaty powinny być poważniejsze.

Zjazd uważa za swój obowiązek zaopiekować się bibliotekami naszych Stowarzyszeń z uwzględnieniem potrzebnych działów, poczynając od religijnego, aby ugruntować polskie dziewczę w przywiązaniu do św. Wiary katolickiej, która jest fundamentem życia osobistego, rodzinnego i społecznego.

IV.

Rozdźwięk, panujący w społeczeństwie naszym, daje się zauważyć i wśród druchen, zwłaszcza, jeżeli w parafii są różne

stany. Skupiać zatem wszystkie przy sobie, aby wytwarzać jedność myśli, pragnień i czynów, a przez to samo budować jedność narodową stanowi naczelne zadanie Patronatów.

Ku temu mają być skierowane wszelkie wysiłki osób starszych, zgrupowanych w naszych Patronatach.

Nie mniej obowiązkiem Patronatu jest pociągać do Stowarzyszeń naszych dziewczęta ze sfer najniższych i służebnych, zwłaszcza po dworach wiejskich.

Kursy Zarządowe.

d) Chcąc przygotować dobrze członkinie zarządów do systematycznej pracy i dać szereg wytycznych w tej pracy, przeprowadził Związek kursy zarządowe w następujących miejscowościach:

1. Wyszaków, w dn. 8. 9 10 maja w którym to kursie uczestniczyły S. P. M. Ż.: Wyszaków, Olszanka, Brańszczyk, Długosiodło, Wólka-Grochowa, Pułtusk, Winnica, Goworowo, Smogorzewo.
2. Żurominie w dn. 3 i 4 września, na który zaproszone były okoliczne Stowarzyszenia: Zieluń n/Wkrą, Sarnowo, Kucz-bork, Olszewko, Lipowice, Radzanów n/Wkrą, Biezuń, Rościszewo, Poniatowo, Dębsk, Skrwilno.
3. Kurs zarządowy w Kroczewie odbyty w dn. 13 października zgromadził Stowarzyszenia: Chociszewo, Grodziec, Kamienica, Kroczewo, Zakroczym.

e) W myśl podanego programu pracy, dla poparcia zaczętej pracy w dziedzinie wychowania fizycznego, Związek przeprowadził w Płocku 10-ciodniowy kurs w. f. od 20 — 30 czerwca. Kurs prowadziła specjalistka ze Studium W. F. w Poznaniu p. E. Rysyówna.

Uczestniczyło 38 druchen naczelniczek.

5. Działalność zewnętrzna.

a) Stosunek do władz kościelnych.

Związek, będący przez swój sekretariat w ścisłej łączności z Kurją Diecezjalną, cieszy się poparciem finansowym i żywym zainteresowaniem ze strony J. E. Biskupa Diecezjalnego, Ks. A. Nowowiejskiego — Protektora Związku, oraz J. E. Biskupa-Sufragana — Ks. L. Wetmańskiego, Najdostojniejszego Członka Rady Związkowej.

b) Z władzami państwowymi.

utrzymywał Związek łączność przez meldowanie Stowarzyszeń, powstających w odpowiednich starostwach, z Sejmikami Powiatowymi, z D. O. K. I Warszawa w sprawach wychowania fizycznego; nadto przedstawicielki Związku p. Marja Prażmowska i p. Zofja Kozłowska brały udział w konferencji, która w sprawach przysposobienia rolniczego, odbywała się w Warszawie, w Min. Roln. w dn. 16, 17 i 18 grudnia r. b.

Stojąc na gruncie apolitycznym w swej pracy i pragnąc utrzymać lojalny stosunek organizacji do Państwa, przedstawiciele Związku, jak również poszczególne Stowarzyszenia, brały udział w uroczystościach państwowych.

c) Z centralną władzą organizacyjną.

Zjednoczeniem Młodzieży Polskiej w Poznaniu, pozostawał Związek w stałym kontakcie bądź to przez korespondencję, dostosowywanie się do okólników zjednoczeniowych, bądź też przez konferencje, jakie odbywały się z okazji Zjazdów Sekretarzy Jeneralnych, w których przedstawiciel Związku brał żywy udział.

d) Z organizacyj społecznych,

z którymi Związek współżył, oprócz siostrzanych nam organizacji, rozsianych po 27 ośrodkach Polski, należy wymienić: Katolickie Tow. Przyjaciół Młodzieży i Dzieci w Płocku, Katolicki Związek Polek w miejsce, Konferencja św. Wincentego à Paulo, nadto nawiązywane były porozumienia z Kołami Pań Ziemianek oraz z Okręgowymi Towarzystwami Organizacyj i Kółek Rolniczych.

IV.

Działalność programowa.

Wszystkie prace, powzięte przez Związek są jakby narzędziami, użytymi do wykucia woli, zaprawiania każdego polskiego, katolickiego dziewczęcia do obowiązków, jakie ma wobec Boga i Ojczyzny, do rozszerzania usprawniania nie tylko ducha, ale i ciała, dla tem wierniejszego służenia każdej sprawie dobrej.

Wychowanie religijne i moralne, wyrobienie obywatelskie i społeczne, krzewienie zasad samopomocy, etyki zawodowej i gospodarczej, szerzenie wiadomości z dziedziny ogólnego

wykształcenia, budzenie zamiłowania do spraw kultury i sztuki, popieranie wychowania fizycznego i pielęgnowanie zdrowego życia towarzyskiego, oto sposoby, których używał Związek (według § 3 regulaminu Stowarzyszenia), aby w myśl hymnu, śpiewanego przez młodzież żeńską:

Niech w pracy, enocie, zgodzie,
Żywota przedziem nić,
Dla Polski, dla Narodu
Dopomóż Marjo żyć...

przysporzyć Ojezyźnie dzielnych zahartowanych apostołek dobra, piękna i prawdy.

1. Czerpiąc z religii katolickiej podstawę dla swej pracy wychowawczej, Związek w różnych okolicznościach zalecał swym Stowarzyszeniom amaenianie uświadomienia religijno-moralnego i wyrobienie duchowe.

Środkiem do tego kształcenia duchowego mają być wspólne praktyki religijne — rekolekcje, gromadne przystępowanie do Stołu Pańskiego, tworzenie kótek eucharystycznych, marjologicznych, misyjnych i t. p.; urobiwszy w ten sposób jasne i silne sumienia, członkinie Stowarzyszeń stworzą fundament pod całość kształt życia moralnego i drogą wspólnych nabożeństw stawić będą tem silniejszy opór szerokiemu napływowi zła.

Mimo niesprzyjającego, antyrelijnego, ducha czasu, organizacja nasza w swej pracy posuwa się z roku na rok naprzód o czym przekonywują cyfry w tabelce № 1.

Nie mniej i Święto Druhen, obchodzone w 85 Stowarzyszeniach, pogłębiło uczucia religijne, przez złożenie hołdu u stóp Niebieskiej Patronki, Królowej Korony Polskiej, dając już samą manifestacją wyraz głębokich, katolickich przekonań.

2. Największej boleżecce zbiorowego życia, — jak brak przygotowania obywatelskiego u szerokich warstw, Stowarzyszenia usiłują zadość uczynić przez zaprawianie członkiń w samodzielności, zgodnej, solidarnej pracy dla dobra organizacji, jako drugiej, społecznej rodziny.

Przez wykłady, odczyty, posiedzenia zarządu, zebrania ogólne, zbiórki zastępów i kótek oświatowych starają się Stowarzyszenia wzbogacić umysł i uzupełnić braki wiedzy.

Taka praca wspólna, praca jednostki dla wszystkich, jest już sama w sobie rozumnym przygotowaniem do spełniania obowiązków obywatelskich, a obchody i wieczornice narodowe mają na celu wpajanie czynnej i mądrej miłości Ojezyzny.

Wpłacanie składek, czy to na cele słowarzyszeniowe, czy związkowe potrzeby, ma druchny przyuczyć i wpoić w nie poczucie ofiarności na cele społeczne i nie żałowania grosza w przyszłości na tego rodzaju potrzeby.

Zarząd Związku, widząc wysiłki Stowarzyszeń, w tym kierunku czynione, stara się ułatwiać tę pracę i przez urządzone kursy zarządowe, pośrednio przez bardziej uświadomione członkinie docierać do wszystkich druchen, regulować prace w Stowarzyszeniach, jako tych praktycznych placówek życia obywatelskiego, które mają być jednocześnie doksztalającymi szkołami cnót i zalet życia zbiorowego.

Wysiłkom młodzieży w tym kierunku czynionym, daje obraz tabela № 2.

3. Związek nasz, skupiając pozaszkolną młodzież żeńską, od początku zdawał sobie sprawę, że organizacja nasza, oprócz wyrobienia społecznego, uświadomienia narodowego, musi dać i przygotowanie do życia praktycznego.

Niestety, fundusze nie pozwalały w pierwszym dziesiątku prac Związku zaspokoić te troski. Dopiero od miesiąca października roku sprawozdawczego zdołano urzeczywistnić te zamiary i do działu gospodarczego pozyskał Związek specjalną instruktorkę, która na terenie Stowarzyszeń związkowych prowadzić będzie kursy kroju, szycia i gospodarstwa domowego.

Kursy takie mają rozbudzić w dziewczętach zainteresowanie gospodarstwem własnym, skierować dążności do postępu w każdej dziedzinie dla podniesienia kultury wsi polskiej.

Miejmy nadzieję, że kursy nasze przysporzą cały szereg dobrych gospodyń, które w przyszłości wychowywać będą nowe pokolenie w zdrowszych i udoskonalonych już warunkach.

Zdając sobie jednocześnie sprawę, że niemal 70% zorganizowanych druchen, to młodzież wiejska, Związek w ostatnich latach zwrócił uwagę na szerzenie kultury gospodarczej. Przez propagowanie konkursów rolnych, pragniemy obudzić w młodzieży wiejskiej zamiłowanie do pracy rolnej, zajęcia się odłogami i nieużytkami, które przy umiejętnej kulturze rolnej wzmogłyby wydajność naszej ziemi, a, co ważniejsze jeszcze, zmniejszyłyby emigrację zdrowego i inteligentniejszego elementu wiejskiego do miasta, gdzie on się marnuje bezpowrotnie dla swego gniazda i swej rodziny, powiększając mrący z nędzy proletarijat miejski.

Jako formę tej wychowawczo-zawodowej pracy, przyjęliśmy, w myśl wskazań Wszechpolskiej Centrali - Zjednoczenia, metodę konkursów, propagując konkurs uprawy kukurydzy wczesno-bydgoskiej.

W miarę możliwości i funduszków rozwijał Związek tę akcję przysposobienia rolniczego; z ramienia Zjednoczenia p. M. Hilczyńska odbyła szereg lustracji poletek, łącznie z referentką p. r. przy naszym Związku p. M. Prażmowską.

Badania te wykazały, że niektóre dziewczęta z wielką starannością oddały się uprawie tej mało znanej, a tak pożytecznej rośliny, a przez prowadzenie dzienniczków przyzwyczajają się do systematycznej i dokładnej pracy.

Pokazy, odbyte na miejscu w Stowarzyszeniach, wykazały rezultaty dodatnie w plonach i w zrozumieniu wartości tej pracy.

W powiatach sierpeckim, gostynińskim, ciechanowskim młodzież miała ekspozyty na wystawach powiatowych; niezależnie od tego Stowarzyszenia urządzały wystawy u siebie. Na pokazie roślin plantacyjnych, urządzanym w Płocku, przy pomocy Komisji Powiatowej oraz przy udziale przedstawiciela wojewódzkiego, otrzymały nagrody zespołowe: Bielsk i Sikorz, nadto przyznano osobiste nagrody poszczególnym druchnom; na podstawie formularzy i dzienniczków przyznał Związek nagrody zespołowe: I S. M. P. Ż. Sarbiewo, II Jeżewo, III Kurowo.

Za staranne natomiast prowadzenie dzienniczków wyznaczono nagrody w postaci książek i dyplomów poszczególnym druchnom konkursistkom.

Konkurs kukurydziany, doprowadzony w 26 Stowarzyszeniach do końca, to wskaźnik, że program prac Stowarzyszeń domaga się rozszerzenia i na dziedzinę przysposobienia rolniczego.

4. Dziedzina wykształcenia ogólnego znajdowała szerokie zastosowanie przez wykłady, odczyty, powiększanie bibliotek, propagowanie pism organizacyjnych, kółka oświatowe, w myśl przysłowia „przez oświatę do wolności.“

Cyfry w tabelce № 3 wskazują na dość poważny dorobek oświatowy.

5. Oprócz powyższych dziedzin nie zaniedbywano i budzenia u młodzieży poczucia estetyki, które ma duże znaczenie wychowawcze, a dokonywujące się przez kółka śpiewackie, które liczą 784 członkiń; poczucie piękna rozwija się nie mniej

przy urządzaniu teatrzyków, obchodów, akademji. W tej dziedzinie z wielką pomocą przychodzi Zjednoczenie, wydając cały szereg teatrzyków o rolach odrębnych, a w czasopiśmie Młoda Polka i Kierownik Stowarzyszeń dając wskazówki, jak urozmaicać zebrania, wieczornice i t. d.

To też drużyny nasze chętnie korzystają z podawanych rad i wskazówek, o czym świadczą odegrane teatrzyki i odbyte wieczornice w ilości 536, wygłoszone 1125 deklamacyji oraz 530 urozmaiceń podczas zebrań dawanych.

6. W organizacji naszej zwraca się i uwagę na dziedzinę wychowania fizycznego, jako środek nie tylko kształcenia sił organizmu i rozwijania jego sprawności, ale i pełnego wyrobienia charakteru w myśl przysłowia: w zdrowym ciele zdrowy duch.

Ujmujemy to we formy dostosowane do warunków młodzieży żeńskiej, przestrzegając jednocześnie zasady etyczne i estetyczne; mianowicie drogą szkolenia zastępów tak zwanych naczelniczek, przez urządzone dla nich kursy wychowania fizycznego.

Naczelniczki naszych Stowarzyszeń w liczbie 6 brały udział w kursie-obozie, jaki dzięki Zjednoczeniu, odbył się w Kórniku.

Związek zaś, w myśl zapowiedzi, przeprowadził 10-ciodniowy kurs w Płocku od 20 do 30 czerwca, na kierowniczkę kursu, zapraszając p. E. Rysy'ównę ze Studium W. F. w Poznaniu.

O zdrowym ruchu sportowym, rozwijającym się wśród naszych Stowarzyszeń, świadczą chociażby kółka sportowe liczące ogółem 1271 członków.

7. Ścisłe z tą dziedziną wiąże się rozwój życia towarzyskiego przez urządzone wycieczki oraz odwiedziny sąsiednich Stowarzyszeń, przez co w pewnej mierze reguluje się praca organizacyjną; niejednokrotnie zaś wycieczka taka staje się pobudką do wzmożonej pracy wśród ospałego Stowarzyszenia. Wycieczek wspólnych odbyto 150.

Związek nasz zgodnie z wytkniętym programem pracy na 1929 rok, zorganizował wycieczkę związkową na Powszechną Wystawę Krajową do Poznania, pragnąc drużyny zapoznać z dorobkiem gospodarczym Polski oraz dla nawiązania serdeczniejszego kontaktu z drużynami z różnych zakątków ziem polskich... Ilość drużyn 194, osób z Patronatu 22.

Wycieczka ta odbyła się w czasie zlotu wszystkich Stowarzyszeń z całej Rzeczypospolitej, z okazji dziesięciolecia Związku Młodych Polek w Poznaniu.

OBRÓT KASOWY

1. Stan Kasy Związku Młodzieży Polskiej Żeńskiej za rok 1929.

DOCHÓD.

ROZCHÓD.

	Zł.		Zł.
1 Kurja diecezjalna na pracę społeczną . . .	12.100.—	1 Administracja:	
2 Składka członk. od Stowarzyszeń	1.817.—	a) pensje instruktor-ki, biu-ralistki	5.175.—
3 Dział handlowy	1.024.—	b) obsługa Związku	125.—
4 Ofiary na Związek:		c) opał	204.—
a) m. Płock z tytułu zjazdu . zł. 500		d) elektrownia	108.—
b) Związek Ziemi „ 500		e) światło	47.10
c) instytucje, osoby prywatne . „ 377	1.377.—	2 Dział oświatowy:	
5 Kurja na urządzenie biura	1.272.40	a) prenumerata pism	254.95
6 Subwencja ze Zjednoczenia na przysposobienie roln.	825.40	b) drukowanie sprawozd.	452.—
7 Uczestniczki kursów zajęć praktycz. wpłac.	105.—	c) książki do bibl.	544.81
		d) przeprow. kursów org.	632.54
		e) zjazd delegat.	709.36
		3 Portorja	859.30
		4 Materjały piśmienne	624.29
		5 Wyjazdy, wizytacje	759.23
		6 Telefon:	
		a) instalacja	220.—
		b) abonament	290.38
		7 Składka Zjednoczeniowa	47.24
		8 Przeprow. kursów z działu zajęć prakt. (czas 3-m.)	92.50
		9 Dział przyspos. rolnicz.	1.699.—
		10 Różne:	
		a) sprzęt gospod.	332.—
		b) szafy	352.—
		c) remont biura	103.—
		d) urządzenie sali nocleg.	91.—
		e) robota kapelusików org.	377.—
		f) drobne wydat.	408.98
		11 Saldo z 1928 roku	2.074.18
			16.582.86
		Saldo na rok 1930	1.937.94
	18.520.80		18.520.80

ZESTAWIENIE.

1. Dochód	18.520.80
2. Rozchód	16.582.86
3. Saldo na rok 1930	1.937.94

podpisano:

(—) Wanda Mazurkiewiczowa — sekretarka. (—) Stefania Morawcowa — prezeska Rady.

2. Majątek Związku.

1	Ruchomości (szafy, stoły, krzesła)	zł.	990.—
2.	Biblioteka związkowa	„	320.—
3.	Składnica związkowa:		
	a) książki do bibliotek Stowarzyszeń zł.	800.—	
	b) broszury, teatryki, pomoce or- ganizacyjne	„ 1.400.—	„ 2.200.—
4.	Maszyna do pisania	„	1.221.84
5.	Powielacz ręczny	„	175.92
6.	Powielacz rotacyjny wspólny ze Związkiem Męskim	„	779.43
7.	Przybory do powielacza: papier, klisze, tusz i t. p.	„	175.—
			<hr/>
			zł. 5.862.19

VI.

Program pracy na 1930 rok.

Powyższe dane wskazują na poważny dorobek prac naszych wśród młodzieży, jednakże przy porównaniu statystyki ujawniają się pewne niedomagania.

Pomiędzy przesłanymi 123 sprawozdaniami rocznymi sporo jest próśb do Związku, użalań na ciężkie warunki lokalne, utrudniające rozwój pracy, obojętność częstokroć starszego społeczeństwa na poczynania młodzieży, brak własnych siedzib i t. p. To wszystko przemawia za tem, że młodzież jest za mało jeszcze wyrobiona, aby mogła zwalczać tego rodzaju przeszkody i aby nie zrażała się trudnościami różnemi. To też Związek uznał za konieczne:

1. Urządzić szereg kursów zarządowych, aby na nich zapoznać z obowiązkami, jakie na poszczególnych członkiniach Zarządu spoczywają, zaprawić jednocześnie do sprawnego wykonywania swoich czynności.

Na kursy takie przewidujemy następujące miejscowości: Rypin, Kobylniki, Chorzele, Maków Mazowiecki, Gostynin i Bielsk - płocki.

2. Wiąże się z tem konieczność zyskiwania odpowiednio do pracy społecznej przygotowanych ludzi, którzyby tworząc kadry działaczy społecznych, dawali w organizacji poważny

przykład pracy. W tym celu zamierzamy przeprowadzić kurs dla Patronatów w sierpniu, w m. Płocku, a w poszczególnych dekanatach szereg konferencyj społecznych z duchowieństwem i inteligencją świecką.

3. Zdając sobie sprawę z tego, że tężyznę narodu podnieść można przez kobietę, że poniekąd zdrowie kraju zależy od kobiety, zamierzamy urządzić kurs-obóz wychowania fizycznego w Skrwilnie, aby przez wyszkolenie zastępu naczelniczek podnieść wśród dziewcząt stowarzyszonych poziom zdrowia ciała i duszy, wyrobić tężyznę organizmu, skierować energję dziewcząt ku pielęgowaniu enót społecznych, rozszerzyć wiadomości z higieny życia, pracy i zabawy, podnosząc przytem kulturę towarzyską przez gry, zabawy i ćwiczenia fizyczne.

4. Duże znaczenie wychowawcze mają i wycieczki krajoznawcze; dają bowiem możność poznania pamiątek historycznych, rozszerzają wiadomości o Polsce, rozbudzają poczucie dumy narodowej, a przy tem uczą pewnej oszczędności nie wydawania grosza na rzeczy błahe, a zużytkowywać go na poznawanie kraju.

Biorąc to pod uwagę projektujemy wycieczkę związkową nad morze, aby udostępnić druchnom naszym poznanie morza, tego Bałtyku, o którym pieśń mówi, „bo o twe wody szmaragdowe płynęła krew i nasze łzy“... przez długie dziesiątki lat niewoli.

5. Aby Stowarzyszenia nasze były faktycznymi szkołami życia, musi Związek troskać się i o kształcenie zawodowe.

To też zapoczątkowanemi już w roku bieżącym kursami gospodarzemi, chcielibyśmy przerobić w następnym okresie sprawozdawczym jaknajwięcej Stowarzyszeń, aby dziewczęta nasze przygotowały się zawczasu do ekonomicznej gospodarki, jaką w swych ogniskach rodzinnych prowadzić powinny.

6. Mając jednocześnie na uwadze tak liczne pochodzenie wiejskie naszych druchen dążymy do podniesienia kultury rolnej, zachęcając je do wytężonej pracy w tej dziedzinie przez konkursy.

Brak odpowiednich środków materialnych krępuje w dużej mierze rozwój tej akcji, jednak w miarę sił i możliwości dążyć będziemy do przeprowadzenia szeregu kursów przysposobienia rolniczego oraz do rozszerzenia oprócz konkursu kukurydzianego i innych gałęzi tej pracy, w postaci konkursów plantacyjnych i hodowlanych.

VII.

1. Wykaz Stowarzyszeń według dekanatów.

L. dek.	Dekana- nat	ILOŚĆ		Parafje, które Stowarzyszenia			
		par.	SMPŻ	mają	il. czł.	powiat	nie mają
1	Ciecha- nowski	15	8	1. Ciechanów	29	ciechanow.	Ciemniewko,
				2. Grudusk	24	"	Gołymín,
				3. Kozicznynek	12	"	Kraszewo,
				4. Lekowo	51	"	Łopacin, Ły-
				5. Sońsk	25	"	sakowo, Ma-
				6. Ościstowo (par. Sulerzyż)	20	"	lużżyn, Opi- nogóra, Pa- łuki, Zeńbok.
2	Dobrzyń- ski	7	2	7. Dobrzyń n/Wisłą	39	lipnowski	Bądkowo,
				8. Siecień	30	płocki	Mokowo, Tlu- chowo, Roki- cie, Sobowo.
3	Gąbiński	9	4	9. Gąbin	23	gostyn.	Czermno, Do- brzyków, Os- molin, San- niki, Słubi- ce, Zyck.
				10. Staw (par. Gąbin)	15	"	
				11. Pacyna	20	"	
				12. Suserz	20	"	
4	Gosty- niński	8	6	13. Duninowo	15	gostyn.	Soczewka,
				14. Gostynin — miasto	18	"	Sokołów,
				15. " wsie	28	"	Solec.
				16. Radziwie	23	płocki	
				17. Szczawin	18	gostyn.	
				18. Trębki	110	"	
5	Makow- ski	14	11	19. Biedrzyce (par. Gąsewo)	9	makowski	Czerwonka,
				20. Goworowo	20	ostrowski	Karniewo,
				21. Krasne	10	makowski	Szelków,
				22. Krasnosielec	34	"	Szwelice.
				23. Maków	48	"	
				24. Jaciążek (par. Płoniawy)	11	"	
				25. Podoś "	16	"	
				26. Różan	20	"	
				27. Sielun	24	"	
				28. Sypniewo	10	"	
				29. Węgrzynowo	17	ciechan.	
6	Mławski	16	7	30. Lipowiec	30	mławski	Bogurzyn,
				31. Mława	22	"	Dąbrowa,
				32. Mława-Wólka	24	"	Grzebsk, Ja-
				33. Radzanów n/Wkrą	30	"	nowiec,
				34. Ratowo (par. Radzanów)	18	"	Niedzbórz,
				35. Szydłowo	16	"	Stupsk, Wieczfnia,

L. dek.	Dekana- nat	ILOŚĆ		Parafje, które Stowarzyszenia			
		par.	SMPŻ	mają	il. czł.	powiat	nie mają
				36. Dębsk (par. Szydłowo)	20	mławski	Wyszyny, Żmijewo, Żu- rominek kap.
7	Nasielski	10	6	37. Joniec	24	płoński	Cieksyn, No- we-Miasto, Wrona, Ze- grze.
				38. Klukowo	14	pułtuski	
				39. Nasielsk	22	"	
				40. Pomiechowo	15	warszawski	
				41. Smogorzewo	20	pułtuski	
				42. Strzegocin	43	"	
8	Płocki	18	14	43. Bielsk	39	płocki	Brwilno, Biała, Misze- wo-Murowa- ne, Miszewo- Strzałkow- skie.
				44. Lelice (par. Bonisław)	22	"	
				45. Imielnica	30	"	
				46. Ciachcין	20	"	
				47. Proboszczewice	34	"	
				48. Przedbórz (Starożreby)	15	"	
				49. Radzanowo	20	"	
				50. Słupno	8	"	
				51. Sikórz	26	"	
				52. Starożreby	14	"	
				53. Święcieniec	19	"	
				54. Trzepowo	13	"	
				55. Woźniki	41	"	
				56. Zagroba	39	"	
9	Płoński	16	11	57. Baboszewo	20	płoński	Daniszewo, Królewo, Krysk, Ku- cice, Socho- cin.
				58. Gora	24	płocki	
				59. Gumino	20	płoński	
				60. Kamienica	20	"	
				61. Kroczewo	36	"	
				62. Naruszewo	28	"	
				63. Płońsk	20	"	
				64. Radzymin	21	"	
				65. Sarbiewo	20	"	
				66. Skołatowo	15	"	
				67. Zakroczym	20	warszaw.	
0	Przas- nyski	19	12	68. Baranowo	14	przasnyski	Brodowełā- ki, Duczy- min, Krzyno- włoga Wiel- ka, Parciaki, Święte miej- sce, Zaremby, Zielona.
				69. Bogate	20	"	
				70. Chorzele	17	"	
				71. Czernice	20	"	
				72. Drażdzewo	36	mławski	
				73. Dzierzgowo	10	"	
				74. Janowo	14	przasnyski	
				75. Jednorożec	30	"	

L. dek.	Dekana- nat	ilość		Parafje, które Stowarzyszenia			
		par.	SMPŻ	maja	il. czł.	powiat	nie maja
				76. Świniary (Krzynowl. M.)	22	przasnyski	
				77. Pawłowo	20	"	
				78. Przasnysz	13	"	
				79. Węgra	18	"	
11	Pułtowski	12	3	80. Pniewo	36	pułtuski	Dzierżenin, Gzy, Obryte,
				81. Pułtusk	52	"	Pokrzywni- ca, Przewo- dowo, Serock,
				82. Winnica	25	"	Zambski, Za- tory, Szyszki.
12	Raciążski	14	12	83. Drobin	16	płocki	Dzierżarze- wo, Łęg,
				84. Głinojeck	25	płoński	Unierzyż.
				85. Gradzanowo	23	sierpecki	
				86. Gralewo	15	"	
				87. Koziebrody	10	"	
				88. Osieczek (par. Koziebr.)	16	"	
				89. Krajkowo	38	"	
				90. Raciąż	29	"	
				91. Dłużniewo (Rogotwórsk)	15	płocki	
				92. Słupia	15	"	
				93. Strzegowo	10	mławski	
				94. Unieck	12	sierpecki	nieczynne
13	Rypiński	16	7	95. Dobrzyń n/Drwęc.	35	rypiński	Chrostkowo, Dulsk, Osiek
				96. Rogowo	36	"	pod Brodni- cą, Płonne,
				97. Zbójno (par. Róże)	21	"	Radomin, Ra- dziki, Strzy- gi, Trąbin, Żałe.
				98. Stalmierz	13	"	
				99. Rypin	38	"	
				100. Skrwilno	82	"	
				101. Świedziebna	20	"	
14	Sierpecki	16	12	102. Borzewo	35	sierpecki	Borkowo,
				103. Gójsk	33	"	Goleszyn,
				104. Jezewo	12	"	Gozdowo,
				105. Kurowo	15	"	Lutocin,
				106. Ligowo	8	"	Łukomia.
				107. Mochowo	18	"	
				108. Rościszewo	36	"	
				109. Sierpc	18	"	
				110. Bledzewo (par. Sierpc)	13	"	
				111. Skępe	16	"	
				112. Szczutowo	33	rypiński	
				113. Zawidz	23	sierpecki	

L. dek.	Dekana- nat	ILOŚĆ		Parafje, które Stowarzyszenia			
		par.	ŚMPŻ	mają	il. czł.	powiat	nie mają
15	Wysz- kowski	9	4	114. Brańszczyk 115. Długosiodło 116. Wyszków 117. Olszanka (p. Wyszków)	30 15 34 12	ostrowski " pułtuski "	Barclce, Lu- biel, Popowo, Poręba, Po- rządzie, Wola Mystkowska.
16	Wyszogrodzki	15	9	118. Bodzanów 119. Chociszewo 120. Czerwińsk 121. Grodziec 122. Kobylniki 123. Orszymowo 124. Pilichowo 125. Kępa Polska (Zakrzewo) 126. Żukowo	19 28 22 16 20 21 13 20 22	płocki płoński " " płocki " " " płoński	Bulkowo, Łętowo, Ra- dzikowo, Rębowo, Wyszogród.
17	Żuromiń- ski	10	8	127. Biezuń 128. Kuczbork 129. Olszewko (Kuczbork) 130. Lubowidz 131. Poniatowo 132. Sarnowo 133. Zieluń 134. Żuromin	36 43 13 24 19 21 29 25	sierpecki mławski " " sierpecki mławski " sierpecki	Dłutowo, Syberja, Zielona.

Z tych Stowarzyszeń sprawozdań z działalności rocznej nie przestały:

1. Daninowo, 2. Podoś, 3. Dębsk, 4. Lelice, 5. Dłużniewo, 6. Unieck, 7. Rościszewo, 8. Chociszewo, 9. Grodziec, 10. Kamienica.

Skołatowo i Ligowo usprawiedliwione.

2. Stowarzyszenia powstałe w 1929 r.

1.	Strzegocin	1 marca
2.	Ościśtowo	8 "
3.	Pacyna	3 kwietnia
4.	Siecień	7 "
5.	Rościszewo	10 "
6.	Sochora	15 "
7.	Skrwilno	20 "
8.	Gralewo	21 "
9.	Choinki	21 "
10.	Lipowiec	30 "

11.	Radzanowo	4 maja
12.	Woźniki	4 "
13.	Stalmierz	4 "
14.	Sarnowo	8 "
15.	Dobrzyń n/Wisłą	11 "
16.	Drążdzewo	18 "
17.	Święcieniec	20 "
18.	Jaciążek	25 "
19.	Sieluń	28 "
20.	Gumino	30 "
21.	Słupno	5 czerwca
22.	Bieżań	9 "
23.	Dębsk	10 "
24.	Dobrzyń n/Drwęcą	17 "
25.	Imielnica	3 lipca
26.	Joniec	19 "
27.	Węgrzynowo	25 sierpnia
28.	Proboszczewice	14 października
29.	Pniewo	20 "
30.	Świniary	14 listopada
31.	Podoś	17 "
32.	Gradzanowo	18 "
33.	Labowidz	24 "
34.	Trębki	2 grudnia
35.	Ratowo	15 "

3. Zreorganizowane Stowarzyszenia:

1. Daninowo w maju
2. Dłużniewo w czerwcu
3. Borzewo w lipcu
4. Gąbin w wrześniu
5. Strzegowo w listopadzie
6. Ligowo w grudniu
7. Skołatowo w grudniu
8. Gójsk w grudniu
9. Sochora i Choinki złączyły się w S. M. P. Ż. Gostynin-wsie.

4. Przeszły działać.

1. Bartniki, 2. Krzynowłoga-Mała, 3. Unieck, 4. Wólka-Grochowa.

5. Zestawienie.

W dniu 1 stycznia było Stowarzyszeń 102

W ciągu roku:

powstało nowych 35

zamarło 4

czyli przybyło 31

na 1930 rok pozostało czynnych . 133

TABELKA I.

Wychowanie religijno - moralne.

Wspólnych Komunij św.	Rekolekcij	K ó ł k a r e l i g i j n e			
		Marjologicznych jest	Eucharystyczne liczą czł.	Misyjne liczą czł.	Abstynencjki jest
241	38	34	50	109	29

II.

Wychowanie organizacyjno-obywatelskie.

Zebrania ogólnych	Uczestniczyło członków	P o s i e d z e ń		Ilość zastęp.
		Patron.	Zarządów	
1652	2234	246	1336	72

III.

Działalność kulturalno-oświatowa.

Wykłady		B i b l i o t e k i			P i s m a		
Ogólna liczba	Druhny wygłosiły	Ogólna ilość bibliotek	Ilość tomów	Ilość wypożyczeń	Kierownik.	Młoda Polka	Inne
993	247	82	11.101	7.356	147	2.235	21

IV.

Praca w kółkach i przygotowanie praktyczne.

K ó ł k a				Wystaw urządzono	Kursów prakt. odbyło się	Brało udział w kursach	K ó ł k a	
oświatowe liczą druch.	śpiewackie il. druch.	zawodowych jest	robót ręcz. liczą czł.				P. R. liczą członk.	W. F. liczą członk.
214	784	12	359	14	40	631	209	1271

V.

Zajęcia naszych druchon.

Na ogólną liczbę 3032:

na roli	w maj. dwor.	na służbie	w przemyśle	w rzemiośle	w handlu	w biurach	bez pracy	młodz. szkolnej
2055	118	52	12	278	83	29	379	26

VI.

od 14—18	od 18—25	Senjorek	Wspierających	Członów Patronatu
1285	1747	23	59	712

VIII.

BUDŻET

Związku Młodzieży Polskiej Żeńskiej na rok 1930.

DOCHÓD.

ROZCHÓD.

		zł.			zł.
1	Saldo z 1929 roku . . .	1.937.94	1	Pensje Zarządu, instruktoerek, biuralistki . . .	13.800.—
2	Kurja na pracę społeczną	18.000.—	2	Administracja:	
3	Składka członkowska od Stowarzyszeń . . .	2.000.—		a) obsługa zł. 150.—	
4	Dział handlowy . . .	1.300.06		b) opał . . . „ 200.—	
5	Ofiary	200.—		c) światło . . . „ 120.—	
6	Subwencja na przysposobienie rolnicze . . .	1.362.—		d) telefon . . . „ 500.—	
				e) portorja „ 1.000.—	1.970.—
			3	Organizacja i propaganda:	
				a) zjazdy, kursy 1.000.—	
				b) wyjazdy wizytacje . . . 1.500.—	
				c) druk.wydaw. 500.—	3.000.—
			4	Materiały piśmienne . . .	700.—
			5	Wychowanie fizyczne . . .	1.500.—
			6	Przysposobienie rolnicze . . .	3.000.—
			7	Dział oświatowy	500.—
			8	Różne	330.—
		24.800.—			24.800.—

DODATEK DO OKOLNIKA.

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI

ZWIĄZKU MŁODZIEŻY POLSKIEJ

W RADOMIU

ZA ROK 1929.

RADOM 1930 R.

⋮

NAKŁADEM
ZWIĄZKU MŁODZIEŻY POLSKIEJ

ZAKŁADY DRUKARSKIE
SEJMIKU RADOMSKIEGO i S-ki
RADOM,
Żeromskiego 46. — Telefon 497.
1 9 3 0.

CM KEK

317574

Wpisano do Księgi Akcesji

Akc. Dł nr 84 /2012/ CM

Sprawozdanie z działalności Związku Młodzieży Polskiej za rok 1929.

(złożone na Walnych Zjazdach).

Oświatowo-wychowawcza praca wśród młodzieży pozaszkolnej jaką prowadzi nasz Związek musi być planowa i systematyczna, jeśli ma być trwała i osiągnąć swój cel.

Planowość i systematyczność da się osiągnąć jedynie przy jednolitości w kierownictwie i współpracy w działaniu.

Jednolitość i współpraca w działaniu wytworzą się przy wspólnem obmyśleniu kierunków pracy i trudności z nią związanych oraz przez wspólne powzięcie uchwał i rezolucyj służących jako motto do układania szczegółowych i konkretnych planów.

Jednym z celów naszych Zjazdów jest ten, aby w skupieniu i z uwagą radzić, jak o krok dalej, o szczebel wyżej posunąć naszą pracę oświatowo-wychowawczą, obmyśleć plany i sposoby pogłębienia wszystkich warunków naszej pracy, jaką prowadzimy w stowarzyszeniach już zorganizowanych, oraz jak zdobyć w szeregi naszej organizacji, a przez organizację dla Chrystusa-Króla te tysięczne rzesze młodzieży pozaszkolnej jeszcze nie zorganizowanej.

Budując plany na przyszłość, trzeba nam obrócić się wstecz i przyjrzeć się dokładnie pracy już dokonanej, zbadać o ile posunęliśmy się naprzód, jakie mieliśmy trudności i przeszkody, w czym praca nasza szwankowała, a w czym była dobra.

Poznawszy dokładnie cośmy dotąd zrobili, łatwiej nam będzie obmyśleć plany dalszej rozbudowy.

W myśl powyższego dziś na Zjeździe Delegowanych mam zaszczyt przedstawić sprawozdanie z działalności Związku wobec wielce Szanownych Przedstawicieli Rady Związkowej, Zjazdu Delegowanych, Członków Patronatów oraz przedstawicieli innych organizacji, instytucyj i zaproszonych Gości.

W sprawozdaniu swem obejmę działalność Rady Związkowej, Związku i Stowarzyszeń Młodzieży Pol. za rok 1929.

Czynności Rady Związkowej.

Rada Związkowa ukonstytuowana na Zjazdach Delegowanych 1928 r., w roku sprawozdawczym zbierała się 6 razy. Na zebraniach powyższych:

- a) omawiano obszernie i krytycznie stan organizacji na podstawie sprawozdań sekretarza jeneralnego i przedstawicieli Związku.
- b) zatwierdzano program pracy Związku.
- c) rozpatrywano i uchwalano sprawy finansowe Związku.
- d) przygotowywano w szczegółach Zjazdy Delegowanych i omawiano cały szereg spraw związanych z działalnością Zarządu Związku i stowarzyszeń.

Dla sprawniejszego załatwienia swoich spraw Rada Związkowa podzielona była na komisje:

- 1) rewizyjną,
- 2) kulturalno-oświatową,
- 3) dochodów niestałych.

Prezesem Rady Związkowej w roku sprawozdawczym był ks. kanonik Rokoszny z Radomia. W grudniu jednak, mając zamiar wyjechać z polecenia Episkopatu w sprawach związanych ze szkolnictwem do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, zrzekł się godności prezesa, a na miejsce jego Rada Związkowa na posiedzeniu swem w dniu 2 kwietnia b. r. prezesem Rady Związkowej obrała byłego Sekretarza Jen. Związku Młodzieży Polskiej ks. Jana Kozińskiego, proboszcza z Kowali.

Przedkładając sprawozdanie z działalności Rady jednocześnie pozwolę sobie na tem miejscu złożyć najgłębsze podziękowanie za pracę dotychczasową, a zarazem wyrażam prośbę, by i nadal swą pomocą i radą dotychczasowi członkowie Rady, jak i ci, którzy będą raczyli dzisiaj łaskawie na nowych członków wejść, wspierali poczynania i pracę Zw. Mł. Pol.

Czynności Zarządu Związku.

Władzą wykonawczą R. Zw. odpowiedzialną za pracę i rozwój Związku wobec władz organizacyjnych, samych Stowarzyszeń Mł. i całego społeczeństwa jest Zarząd Związku (sekr. jeneralny). W roku sprawozdawczym na tym stanowisku zaszła zmiana.

Ks. Jan Kozłński, 10-letni Sekretarz Jeneralny i założyciel Związku na własną prośbę został zwolniony z obowiązków sekretarza jeneralnego w listopadzie roku zeszłego.

Sądzę, że będę wyrazicielem uczuć Wszystkich Delegowanych i nas tu zebranych, jeżeli dziś w imieniu Delegowanych złożę wyrazy głębokiego uznania i wielkiej wdzięczności za 10-letnią Jego tak owocną działalność.

Od listopada r. z. obowiązki Sekretarza Jeneralnego Zw. z woli Najdost. Pasterza objął ks. Jan Cibor.

Przechodząc od spraw personalnych do działalności sekretarjatu jeneralnego, omówię działalność a) biurową (wewnętrzną) i b) pozabiurową (objazdową).

Przedmiotem pracy biurowej było: załatwianie korespondencji ze Stowarzyszeniami, bratnimi Związkami i Zjednoczeniem, wydawanie Okólnika, instrukcyj organizacyjnych, prowadzenie akt i statystyki Stowarzyszeń oraz księgowości Związkowej.

W biurze prócz załatwiania spraw bieżących udzielano też rad i wskazówek zgłaszającym się interesantom, czy to samej stowarzyszonej młodzieży, czy członkom Patronatów, czy wogóle osobom zajmującym się sprawą wychowania młodzieży pozaszkolnej.

Prowadzenie składnicy Związkowej, zaopatrzonej we wszelkie pomoce organizacyjne jak: druki, pisma, podręczniki do gier, utwory sceniczne, materiały do przemówień, odznaki i t. d. wymagało wiele czasu i pracy.

Korespondencji w roku sprawozdawczym Związek wysłał 2.561, otrzymał 1.096.

W piśmie Związkowym „Okólnik”, które wychodzi w nakładzie 1.000 egzemplarzy, Związek starał się podawać wiadomości organizacyjne, wskazówki z przysposobienia rolniczego, p. w. i w. f., zamieszczał korespondencję i tą drogą utrzymywał stały kontakt ze stowarzyszeniami, a także i ze starszym społeczeństwem, zaznajamiając z potrzebami i pracą młodzieży i zyskując u nich poparcie i współpracę.

Wszystkich pracowników Związku w roku sprawozdawczym wraz z sekretarzem jeneralnym było 8: Sekretarz Jeneralny, ks. Jan Cibor, kierowniczką Sekcji Żeń. p. Jarząbkówna, 2 biuralistki p. Irena Skrabinówna i p. Helena Dybowska, instruktorzy oświatowi p. Adam Armatys i p. Eugenja Stamińska, instruktor p. w. i w. f. p. Jan Maywald, instruktor p. r, p. L. Grodzki (obecnie p. P. Korpikiewicz).

Praca pozabiurowa Związku.

Do pracy pozabiurowej należą wyjazdy do Stowarzyszeń, wizytacje już istniejących, zakładanie nowych, urządzanie kursów, utrzymanie łączności z bratnimi Związkami i innymi organizacjami, propaganda idei związkowej i t. d.

Ta praca zewnętrzna wymaga i pochłania bardzo wiele wolnego czasu, ponieważ jest się zależnym od niekorzystnych warunków komunikacyjnych.

W roku sprawozdawczym odwiedził b. sekretarz jener. 6, nowy w listopadzie i grudniu 12.

Kierowniczką Sekcji Żeń. p. Jarząbkówna	96
instruktor oświatowy p. A. Armatys	. 103
instruktorka oświatow. p. Stamińska	53
„ p. w. i w. f. p. J. Maywald	. 98
„ p. r. p. L. Grodzki	. . 47
p. Antonik 38

Doroczne Zjazdy Delegowanych odbyły się w roku sprawozdawczym dla młodzieży męskiej 15 i 16 czerwca, dla młodzieży żeńskiej 29 i 30 czerwca. Reprezentowanych było 104 Stowarzyszeń (40 na męskim, 60 na żeńskim). Na zjeździe męskim było 200 uczestników, na żeńskim 507.

Pozabiurowa praca pracowników Związku byłaby bardzo utrudniona, gdyby nie życzliwe poparcie osób, które rozumiejąc jakie znaczenie ma praca wśród młodzieży bardzo mu tę pracę ułatwiały. W imieniu Związku składam serdeczne podziękowanie Wiel. Księżom Proboszczom za gościnność i użyczenie furmanek Szan. Kierownictwom szkół za udzielanie sal szkolnych na zebrania Stowarzyszeń.

Działalność Stowarzyszeń.

Do młodzieży wyciągają dziś wszyscy ręce i wszyscy chcą ją organizować; jedni w dobrym, drudzy w złym celu.

Poparcie u władz administracyjnych naszej organizacji w roku sprawozdawczym bardzo zmalało, w obecnym roku zupełnie ustało, a nieraz wręcz przeciwnie się dzieje — zwalczą się jeżeli nie jawnie to ukrycie.

Mimo tych niekorzystnych warunków z radością trzeba stwierdzić, że organizacje nie podupadły, ale przeciwnie rozrosły się i umocniły wewnątrz i to w tych szczególnie powiatach, gdzie praca nasza jest więcej utrudniona.

W roku sprawozdawczym dn. 1 stycznia było 88 stow. męskich, 128 stow. Ż.

W ciągu roku powstało nowych . . . 34 m. 33 ż.

zamarło 21 m. 14 ż.

A więc przybyło stowarzyszeń 13 m. 19 ż.

Razem w grudniu 1929 r. było Stowarzyszeń 101 m. 147 ż.

ogólna liczba członków 1906 druhów, 3967 druchen.

Ilość nadesłanych sprawozdań w stosunku do liczby stowarzyszeń świadczy nader chlubnie o poczuciu obowiązku organizacyjnego w Stowarzyszeniach. Prawie 90% istniejących stowarzyszeń nadesłało sprawozdania, co świadczy o sile organizacyjnej, której się nie mierzy ilością zapisanych członków, ale ich karnością i spełnianiem obowiązków.

Wewnętrzna praca Stowarzyszeń przedstawia się następująco.

1) **Co do religijnego** wychowania członków i pogłębiania życia wewnętrznego, które w pracy wewnętrznej zajmuje z natury rzeczy pierwszorzędne miejsce, dział ten pracy w Stowarzyszeniach m i ż. przedstawia się następująco:

W Stowarzyszeniach	Wspólnych Komunji	Rekolekcyj	Uroczystości	Święta Młodzieży
Męskich . . .	111	33	45	52
Żeńskich . . .	269	67	51	98
Razem . . .	380	100	96	150

Pod tym względem musi nastąpić radykalna zmiana. Nie może być Stowarzyszenia Kat., któreby nie urządzało wspólnych Komunji św., rekolekcyj, któreby nie obchodziło „Święta młodzieży“ i „Święta Druchen“ czy też nie brało udziału i nie występowało organizacyjnie w większe święta, jak Wielkanoc, Boże Narodzenie, Boże Ciało i t. p.

Wychowanie organizacyjne.

Wychować w duchu karność i posłuszeństwa dla statutu uchwał i władz organizacyjnych, by przez to przygotować młodzież do późniejszego życia — oto zadanie Stowarzyszenia

Wychowanie organizacyjne naszych członków dokonywuje się przez regularne uczęszczanie na zebrania, przez odbywanie posiedzeń zarządowych, płacenie składek, kursa organizacyjne,

czytanie pism i wogóle przez przestrzeganie przepisów organizacyjnych.

Prace pod tym względem przedstawiają się następująco:

W Stowarzyszeniach	Było zebranych		Kursów	Czytano pism organizacyjnych				
	ogólnych	zarządów		Kierow.	Przyjac.	Młod. P.	Okólnik	Innych
Męskich . . .	1196	843	30	82	570	—	102	48
Żeńskich . . .	2079	1339	27	107	—	1369	177	101
Razem . . .	3275	2182	57	189	570	1369	279	149

I pod względem organizacyjnym nie osiągnęliśmy stanu idealnego. Stowarzyszenia zawiniły tu bardzo, a po części i patronaty, które nie okazały należytej gorliwości.

Również i czytanie pism jest słabe i nie odpowiada przepisom statutów naszych. Za ledwie co trzeci członek ma swoją gazetkę i trzecia część zarządów ma kierownika. Braki te należy w jak najkrótszym czasie, usunąć.

Działalność oświatowa.

Młodzież należąca do Stowarzyszeń nie posiada dostatecznej, ani ogólnej, ani zawodowej wiedzy. Stowarzyszenia mają pomóc w zdobywaniu wiadomości, bo Stowarzyszenia z założenia swego mają być szkołą uzupełniającą, dając te wiadomości, których nie dała szkoła ani rodzina.

Dlatego troszczymy się o to, aby młodzieży w Stow. dać jak najwięcej możliwości do kształcenia się. Osiągamy to przez wygłaszanie wykładów, odczytów, czytanie pism i książek, przez pogadanki, wycieczki krajoznawcze i naukowe i t. p.

Wykłady wygłaszane czy przez członków patronatów, czy też samych stowarzyszonych mają być konieczne na każdym zebraniu ogólnem, wykłady te muszą dać młodzieży wyjaśnienie niejednej sprawy, lub pobudzić do samodzielnej pracy oświatowej, którą ułatwić ma czytanie pism i książek. Dlatego dla każdego Stowarzyszenia nieodzowną jest biblioteka.

Praca oświatowa w roku sprawozdawczym przedstawia się następująco :

W Stowarzyszeniach	Wykładów	Wygłosili członkowie	Przedstawień i urozmaiceń	Deklamacyj	Stowarzyszenia mają:	
					bibliotek	książek
Męskich .	943	259	460	1040	33	4349
Żeńskich .	1633	515	688	2161	78	9659
Razem	2576	774	1148	3201	111	14008

Widzimy jak znikomą liczbę Stowarzyszenia posiadają własne biblioteki. Patronaty miejscowe powinny się postarać choćby o małe zbiory książek, by ułatwić zdobywanie oświaty. Dostateczna jest liczba wykładów, a niezmiernie miły objaw, że sami członkowie zaczynają wygłaszać pogadanki. W przyszłości będziemy do tego więcej jeszcze zachęcali.

Przysposobienie rolnicze.

W Stowarzyszeniach naszych pragniemy przyjść z pomocą młodzieży we wszystkich potrzebach duchowych i doczesnych.

Na pierwszym miejscu stawiamy potrzeby ducha, bo tak być powinno. Najprzód pragniemy największemi i najlepszemi bogactwami wzbogacać młodzież stowarzyszoną: umysłem światłem, prawym charakterem, sercem czystym, miłującym Boga i bliźniego całą duszą.

Ale pracę swoją nie ograniczamy do samych duchowych rzeczy. Potrzebne ideały, ale człowiek nie duch, potrzebuje żyć, a do życia potrzeba środków doczesnych.

Musimy przeto liczyć się z życiem i z rzeczywistością. Człowiekowi, któremu całe życie schodzi na borykaniu się, na walce o byt, o kawałek chleba, trzeba ułatwić obfitsze zdobycie tego dobra materialnego. Prawdzie musimy zajrzeć w oczy: takiej nędzy i biedy jaka jest wśród robotników i rolników u nas w Polsce — nie ma na całym świecie.

A w tem jedną z przyczyn jest brak oświaty zawodowej, brak postępu w rolnictwie. Tu trzeba się nauczyć robić, żeby ta ziemia — karmicielka więcej rodziła, trzeba się nauczyć umiejętnie hodować, lepiej w gospodarstwie pracować, trzeba wpa-

jać zrozumienie potrzeby organizacji zawodowych, spółdzielczych i handlowych.

Jednym ze środków ku temu mają służyć konkursy, które nasz Związek bardzo propaguje, połowę niemal zajęć swoich temu poświęca.

Konkursy rolnicze i kursy z nimi związane, mamy nadzieję będą się przyczyniać do podniesienia rolnictwa, a tem samem i do bogacenia wsi polskiej, czego całą duszą pragniemy.

Sprawa konkursów przedstawia się następująco:

Zespołów	Uczestn.	Kursów jednodniowych	Kursów tygodniowych	Pokazy powiatowe i lokalne
192	1306	12	2	15

Kursów gospodarstwa domowego 12

„ szycia 5

„ robót ręcznych 21

W konkursie uprawy kukurydzy Związek nasz w roku ubiegłym otrzymał 4 nagrodę w sumie 600 zł. od Sądu Konkursowego Zjednoczenia Młodzieży³ Polskiej w Poznaniu.

Wychowanie fizyczne i przysposobienie wojskowe

Stowarzyszenia nasze muszą też dbać o w. f. i p. w. w myśl zasady: w zdrowym ciele — zdrowy duch. Zdrowie ciała jest podstawą zdrowia duchowego.

W. f. ma podwójne znaczenie: wzmacniać i hartować organizm młodzieży — wpływać dodatnio na wyrobienie charakteru, ucząc karności i posłuszeństwa, wymagając opanowania namiętności i ćwicząc bystrość umysłu.

W. f. nie prowadzimy jednostronnie, nie chodzi nam tylko o „sport“ i o „rekordy“ ale pragniemy ujmować je wszechstronnie i planowo, opierając się na zasadach higieny.

Dotychczas w Stowarzyszeniach naszych jest 5 oddziałów w. f. — 68 druhow. Jest to słaba statystyka.

Powodem tego jest, że młodzież nasza nie rozumie jeszcze różnicy między racjonalnem wychowaniem fizycznem, a ruchem ciała wogóle. Zdaje się jej, że ten kto pracuje fizycznie, już ma dość sposobności do nabycia zdrowia.

Tymczasem mylnie to rozumowanie, bo praca fizyczna nie rozwija należycie całego organizmu i nie daje tych korzyści moralnych, jakie zapewnia systematyczne wychowanie fizyczne.

Omawiając wychowanie fizyczne, wspomnę i o p. w. P. W. daje duże korzyści dla Państwa naszego i dla samej młodzieży. Państwo zaoszczędza w wydatkach wojskowych—młodzież po skończonym kursie p. w. służy w wojsku o 3 miesiące krócej. Do tychczas w Stowarzyszeniach mamy w p. w. 19 oddziałów — 378 d-hów młodzieży ćwiczącej.

W Stowarzyszeniach Żeńskich również wprowadziliśmy w.f., dając możność nie tylko godziwej rozrywki, ale przez gimnastykę, gry sportowe, kursy sanitarno-sportowe — poprawy zdrowotności, i higienicznego prowadzenia życia codziennego.

Obecnie nie możemy wykazać cyframi wyników tej pracy, gdyż jest dopiero rozpoczęta. W niedługim jednak czasie będą już poważne postępy, bo druchny są ogromnie chętne. Niektóre Stowarzyszenia mają druchny naczelniczki z ukończonym kursem sportowym w Kórniku. Wiele Stowarzyszeń zakupiło sobie do gier sportowych piłki, siatki i potrzebny sprzęt.

Związek się stara aby akcja p. w. w Stowarzyszeniach naszych była jak najszerzej uwzględniana i należycie przeprowadzana. Ograniczony czas na sprawozdanie nie pozwala, by szerzej omawiać wszystkie warunki naszej pracy, by uwypuklić **braki i trudności**, jakie są w naszych poczynaniach.

Nie zamykając oczu na różne niedomagania i usterki, skonstatować jednak musimy, że praca nasza stale posuwa się naprzód, że Związek rozwija się.

Sądzymy, że dziś chyba w to nikt nie wątpi że Stow. są potrzebne.

Dziękując Bogu, Jego Cudownej Opatrzności poczuwam się do głębokiego pełnego wdzięczności obowiązku podziękowania na pierwszym miejscu J. E. Najprzewiel. ks. biskupowi Ryxowi i J. E. Najprzewiel. ks. biskupowi Sufraganowi Kubickiemu za ich troskliwą opiekę i ojcowską pomoc duchową i materialną. Ks. Prezesowi i Szanownym Członkom Rady Związkowej za ich gorliwą współpracę p. Dyrektorowi Niemirko i p. Sarnowiczowi za uciążliwą ich pracę przy Komisji rewizyjnej. Wiel. XX. Proboszczom, Patronom Szan. Naucz., niestrudżonym naszym Pracownikom Związkowym, Kochanym Zarządom i tej szarej masie

druhów i druchen za tak życzliwe poparcie i za wytrwałość w dobrej sprawie.

Oby ta blisko 7-tysięczna armja młodzieży zrzeszona w naszym Związku — to jest naszym ostatecznem życzeniem — stała się kwasem ewangelicznym, który przerobi powoli moralnie za-trutego i nowo-pogańskiego ducha dzisiejszych czasów! Nastaną lepsze czasy, o ile każdy z druhów i każda z druchen naszych spełni swój obowiązek, o ile Chrystus zapanuje jako Król serc naszej młodzieży, o ile każdy twardo stać będzie na swym posterunku.

Kończymy przykładem: Za czasów Napoleona I toczyła się walka pomiędzy Francją a Anglią o panowanie nad morzem. Przyszło do ostatniej rozstrzygającej bitwy pod Trafalgarem w r. 1805. Okręty po obu stronach były już ustawione do boju, wtedy w tej decydującej chwili admirał angielski, sławny Nelson chciał dać swym żołnierzom ostatnie słowa otuchy. Na długie mowy już nie było czasu. Więc w te tylko pamiętne słowa odezwał się naczelny wódz, „Anglja spodziewa się, że każdy spełni swój obowiązek“. Te słowa zelektryzowały żołnierzy tak, że odnieśli niebywałe dotąd zwycięstwo.

Druchny i Druhowie!

I dziś w szeregach naszej młodzieży piastowskiej wre walka, walka duchowa. Po jednej stronie stoi młodzież zorganizowana po katolicku, po drugiej stronie zapisała się młodzież w szeregi i pod sztandar wrogów Chrystusowych, Kościoła i Krzyża św. Któż zwycięży na tem burzliwym morzu życia młodzieży?

Zwycięży młodzież katolicka wtedy, gdy każde stowarzyszenie spełni swój obowiązek, gdy się stanie apostołką i szermierką idei Chrystusowej.

Więc apelujemy do Ciebie młodzieży droga! Chrystus, naczelny nasz admirał i wódz, ten Król naszych serc, Kościół, społeczeństwo, cały naród spodziewają się od Ciebie, że w tej walce o duszę młodzieży spełnisz swój obowiązek, że będziesz zawsze „gotowa“ do służby Bożej, do obrony najświętszych ideałów według własnego hasła: „Gotów“ „Sprawie Służ!“

Ks. Jan Cibor
Sekretarz Jeneralny.

Wojewódzka Biblioteka
Publiczna w Opolu

CM KEK 317568

000-317568-00-0